

tuZVO

Časopis Technickej univerzity vo Zvolene / Ročník XXX. / číslo 3 – 4 / 2022

1952 – 2022

TECHNICKÁ UNIVERZITA
VO ZVOLENE

JUBILEJNÁ AKADEMICKÁ SLÁVNOSŤ TECHNICKEJ UNIVERZITY VO ZVOLENE

5

4 ZAČAL SA
AKADEMICKÝ ROK
2022/2023

7 CENA REKTORA TUZVO
PRE NAJLEPŠÍCH ŠTUDENTOV
UNIVERZITY ZA ROK 2022

32 ZAMESTNANCI TUZVO
NA MURÁNSKEJ PLANINE

1952 – 2022
TECHNICKÁ UNIVERZITA
VO ZVOLENE

Časopis Technickej univerzity vo Zvolene

ISSN 2453-8957

REDAKČNÁ RADA

doc. Ing. Branislav Olah, PhD.

predseda redakčnej rady

Ing. et Ing. Ján Lichý, Ph.D.

Ing. Ľubica Benková

vedúci redaktori

PhDr. Jana Luptáková

jazyková úprava

PhDr. Eva Fekiačová,
Ing. Anna Hazlingerová,
Ing. Miroslava Babiaková,
Ing. Zdena Mlynarčíková,
Ing. Magdaléna Klacková,
Ing. Mariana Krivošíková

VYDALA

Technická univerzita vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 2117/24, 960 01 Zvolen

IČO

00 397 440

DÁTUM VYDANIA

December 2022

Rozsah

40 strán

NÁKLAD

230 ks

TLAČ A GRAFICKÁ ÚPRAVA

Vydavateľstvo TU vo Zvolene

PERIODIKUM ŠTVRŤROČNÉ

REDAKCIA A ADMINISTRATÍVA

Referát pre vonkajšie vzťahy TU vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen,
telefón: 045/520 6103,
e-mail: benkova@tuzvo.sk

FOTO NA OBÁLKE

Ing. Miroslav Chovan, ArtD.

EVIDENČNÉ ČÍSLO

EV 5436/16

Pri príležitosti otvorenia v poradí už 70. akademického roka na Technickej univerzite vo Zvolene sa prostredníctvom krátkej videonahrávky prihovoril študentom a zamestnancom univerzity jej rektor Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, milé študentky a študenti,
dovoľte, aby som vás po prvýkrát v novom akademickom roku 2022/2023 privítal na pôde našej univerzity. Rád by som privítal predovšetkým študentov, ktorí u nás študujú a obzvlášť tých, ktorí po prvýkrát prichádzajú na pôdu našej univerzity.

Chcem vám poďakovať za dôveru v našu univerzitu a za to, že ste sa zapísali na naše študijné programy. Som presvedčený, že neľutujete a zistíte, že naša univerzita vám poskytne tie najlepšie podmienky na to, aby ste po ukončení štúdia získali diplomy vo svojich odboroch. Chcem vás ale tiež upozorniť, aby ste sa od začiatku maximálne koncentrovali na štúdium, aby ste do toho dali všetko úsilie a všetku energiu tak, aby ste na konci akademického roka boli spokojní so svojimi výsledkami. Som presvedčený, že pedagogickú odbornú, vedeckú i ľudskú pomoc vám poskytnú všetci naši zamestnanci.

Sú na to na našej univerzite a sú pripravení pomôcť v každej chvíli.

Technická univerzita vo Zvolene je moderná vzdelávacia a výskumná inštitúcia. Poskytuje viac ako 70 študijných programov. Pre vás – približne 2 tisícky študentov – sme pripravení všetky študijné programy naplniť. Musím povedať, že výsledky, ktoré naša univerzita dosahuje aj napriek veľmi zložitým podmienkam, ktoré prežívame – či už ide o dlhodobú, takmer dvojročnú pandémiu, či ide o dôsledky vojnového konfliktu na Ukrajine, ale nakoniec aj výpadky v podporovaní a financovaní vysokých škôl na Slovensku a v poslednom čase aj energetickú krízu – potvrdzujú, že naša alma mater patrí medzi špičkové univerzity na Slovensku. To sa prejavuje aj v hodnotení našej univerzity. Spomeniem jedno z leta 2022, keď sa v Šanghajskej rebríčku Technická univerzita vo Zvolene už po štvrtýkrát po sebe dostala do prvej päťstovky najlepších pôdohospodárskych univerzít.

Otvorenie v poradí už 70. akademického roka na našej univerzite je pre všetkých významnou slávnosťou. Pevne verím, že všetci pracovníci budú s nasadením a odhodlaním odovzdávať svoje úsilie pre dobro našej univerzity a tiež pevne verím, že naši študenti budú usilovní a budú dosahovať perfektné výsledky tak, aby po ukončení štúdia našli dobré uplatnenie v praxi.

*Prajem celej akademickej obci našej univerzity a takisto našim partnerom pevné zdravie a veľa úspechov v novom akademickom roku a takisto v rokoch nasledujúcich. Našej univerzite aj napriek zložitým ekonomickým podmienkam prajem stabilitu a rozvoj.
Vivat Universitas Technica in Zvolen!*

Rudolf Kropil
rektor

Tento časopis je vytlačený na 100 % PEFC certifikovanom papieri.

4

ZAČAL SA AKADEMICKÝ ROK
2022/2023

7

CENA REKTORA TUZVO PRE NAJLEPŠÍCH ŠTUDENTOV UNIVERZITY
ZA ROK 2022

32

ZAMESTNANCI TUZVO NA MURÁNSKEJ PLANINE

Obsah:

SPRAVODAJSTVO

Začal sa akademický rok 2022/2023	4
Jubilejná akademická slávnosť TUZVO	5
Cena rektora TUZVO pre najlepších študentov univerzity za rok 2022	7
Zabráňme kolapsu vysokých škôl na Slovensku! alebo Quo vadis, slovenské vysokoškolské vzdelávanie?	8
25. ročník veľtrhu GAUDEAMUS – AKADÉMIA Bratislava 2022	12
Návšteva členov iniciatívy Catching-Up regions	13
Výzvy v colnej politike EÚ	14
Študenti aplikovanej zoológie a poľovníctva majú nové zaujímavé učebné materiály na štúdium anglického jazyka	15
TUZVO získala ocenenie Najlepší verejný obstarávateľ za rok 2021 ...	16
Hlavné cvičenia z predmetu metodológia kriminalistiky na FEE TUZVO	17
Deň kariéry Fakulty techniky	18
Seminár MATLAB na TUZVO	19

VEDA A VÝSKUM

28. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Financovanie 2022 Lesy – Drevo	20
Konferencia Cooperation Innovation technology Transfer 2022.....	21
Ponorte sa do sveta SILVANUS!	22

ZAHRANIČIE / ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Otvorená záhrada	22
Absolventská Erasmus+ mobilita v Casa da Horta v Portugalsku ...	24
Erasmus+ na Kréte	25
Naša Erasmus+ mobilita na University of Agriculture v Krakove ...	26
Českí študenti na Fakulte techniky TUZVO v rámci programu Erasmus+	29

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Fasáda TUZVO: Ako ďalej?	30
Zamestnanci TUZVO na Muránskej planine	32
Jesenné potulky Arborétom Borová hora	34
Koniec podpisom čerstvých absolventov na chodníky v okolí univerzity	34
LKT Trstená – 50 rokov tradície	35
SL SLOVAKIA Slovenská Ľupča – 100 rokov výroby lesníckej mechanizácie	37

ŠPORT

POSTpandemická olympiáda pre študentov UTV v Európe	39
---	----

ZAČAL SA AKADEMICKÝ ROK 2022/2023

Pri príležitosti otvorenia v poradí už 70. akademického roka na Technickej univerzite vo Zvolene sa prostredníctvom krátkej videonahrávky prihovorili študentom a zamestnancom univerzity aj dekan jej štyroch fakúlt.

Prof. Ing. Marek Fabrika, PhD., dekan Lesníckej fakulty, sa prihovoril študentom pred podobizňou Jozefa Dekréta Matejovie, zakladateľa lesníctva na Slovensku, s nádejou, že vďaka ich úsiliu počas štúdia na fakulte budú zveľaďovať a ochraňovať lesné a prírodné bohatstvo. *„Som presvedčený, že získate vedomosti, zručnosti a pochopenie v súvislosti s komplexným pohľadom na les a prírodu so zdravou dávkou kritického myslenia. Predovšetkým sa obraciam na vás, študentov prvého ročníka – vybrali ste si smer, ktorý nebude len vaším zamestnaním, ale aj poslaním, a dúfam, že aj posolstvom pre budúce generácie. Štúdium na univerzite je spočiatku vždy náročné, lebo je to veľká zmena. Verím, že to spoločne úspešne zvládneme,“*

skonštatoval prof. Fabrika, ktorý zaprial šťastné vykročenie do akademického roka 2022/2023 aj všetkým pedagógom, výskumníkom a ostatným zamestnancom Lesníckej fakulty.

Študentov prvého ročníka – budúcich drevárov, dizajnérov, hasičov, ekonómov a manažérov, osobitne privítal pri príležitosti otvorenia nového akademického roka aj dekan Drevárskej fakulty prof. Ing. Ján Sedliačik, PhD.

„Žiadna škola na ktoromkoľvek stupni vzdelávania nemôže existovať bez kvalitných učiteľov, ktorí vám v pedagogickom procese poskytnú nové vedomosti, schopnosti a zručnosti. Ako povedal Ján Amos Komenský, keď chceme byť múdri a s nami celý svet, učme ľudí; učiť nie, aby sme učili, ale aby vedeli; vedieť nie, aby vedeli, ale aby položili ruku k činu. Všetkým vám chcem popriať pevné zdravie, pohodu a veľa úspechov v novom akademickom roku 2022/2023,“ uviedol dekan Sedliačik.

„Pri otvorení nového akademického roka prihováram sa predovšetkým k vám, noví študenti, a to najmä k tým, ktorí štúdium na našej fakulte začínate. Naša fakulta je svojím zameraním na Slovensku jediná. Voľba študovať ekologické a environmentálne vedy je dnes veľmi moderná a rezonuje prakticky vo všetkých oblastiach spoločenského života, preto aj uplatnenie po ukončení štúdia je veľmi široké. Študovať dnes ekologické a environmentálne vedy pokladám za veľmi dobrú voľbu, pretože je to téma nielen moderná, ale rezonuje prakticky vo všetkých oblastiach spoločenského života,“

týmito slovami sa študentom prihovoril prof. Ing. Marián Schwarz, CSc., dekan Fakulty ekológie a environmentalistiky. Zároveň študentom odporučil, aby pri riešení otázok spojených so štúdiom na fakulte neváhali kontaktovať študijných poradcov.

Dekan Fakulty techniky doc. Ing. Pavel Beňo, PhD., pripomenul svojim kolegom i všetkým študentom, že začiatok nového akademického roka je vždy poznačený novými očakávaniami o tom, aké úspechy sa dosiahnu v pedagogike i vo vede.

„Aktuálna situácia je, žiaľ, poznamenaná nestabilnou politickou situáciou a takisto podfinancovaním vysokého školstva. Napriek uvedeným nedostatkom želám nám všetkým, aby sme nasledujúce obdobie prekonali bez akejkoľvek ujmy na zdraví a zároveň, aby sme naplnili všetky naše ciele a predsavzatia,“ skonštatoval doc. Beňo a zaželel všetko dobré v novom akademickom roku.

Kancelária rektora
Foto: archív TUZVO

JUBILEJNÁ AKADEMICKÁ SLÁVNOSŤ TUZVO

Dňa 29. novembra 2022 sa v aule TUZVO konala jubilejná akademická slávnosť Technickej univerzity vo Zvolene. Pri tejto príležitosti prezident Slovenskej rektorskej konferencie a rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., privítal na pôde univerzity prezidenta Dr. h. c. doc. JUDr. Ivana Gašparoviča, CSc., štátneho tajomníka Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR JUDr. Henricha Haščáka, ako aj akademických funkcionárov slovenských univerzít a tiež partnerských zahraničných univerzít z Česka, predstaviteľov mesta a regiónu, predstaviteľov odborových zväzov na Slovensku a predstaviteľov lesníckej a drevárskej praxe.

Technická univerzita vo Zvolene (TUZVO) si v roku 2022 pripomenula tri významné jubileá – 260. výročie vysokoškolského technického štúdia na Slovensku, 215. výročie vysokoškolského lesníckeho štúdia na Slovensku a 70. výročie lesníckeho a drevárskeho vysokého školstva vo Zvolene.

Vo svojich príhovoroch akademickú obec TUZVO pri príležitosti významných jubileí pozdravil štátny tajomník MPRV SR JUDr. Henrich Haščák, viceprezident Slovenskej rektorskej konferencie a rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., primátor mesta Zvolen Ing. Vladimír Maňka a za predsedu Správnej rady TUZVO Ing. Miroslava Kuseina, ktorý sa oslavy nemohol zúčastniť, príhovor predniesol Ing. Igor Patráš.

pokračovanie článku – nasledujúca strana

Už tradične bolo súčasťou slávnosti odovzdanie Ceny Technickej univerzity vo Zvolene, ktorá sa udeľuje raz za päť rokov ako osobitný prejav uznania jednotlivcom alebo kolektívom z oblasti vedy, výskumu alebo praxe za významný prínos v rozvoji vedeckého poznania, vysokého školstva alebo za realizovanie výsledkov výskumu v oblastiach lesníctva, drevárstva, ekológie a techniky. Laureátmi Ceny TUZVO za rok 2022 sa stali:

- prof. Ing. Milan Saniga, DrSc., v oblasti lesníctva,
- prof. Ing. Pavlo Bekhta, DrSc., v oblasti drevárstva,
- Dr. h. c. prof. RNDr. László Miklós, DrSc., v oblasti ekológie a environmentalistiky,
- prof. Ing. Ján Zelený, CSc., v oblasti techniky.

Počas tohtoročnej oslavy boli vzácnym hosťom a inštitúciám odovzdané zlaté jubilejné medaily TUZVO vydané na počesť už spomenutých výročí. Jubilejné medaily boli odovzdané osobnostiam a inštitúciám, ktoré dlhodobo aktívne napomáhajú napĺňaniu poslania a rozvoju univerzity a s ktorými naša univerzita udržuje dlhoročnú všestrannú spoluprácu.

Rektor Technickej univerzity vo Zvolene vo svojom príhovore zdôraznil dôležitosť prepojenia technického vysokoškolského vzdelávania s modernou univerzitou 21. storočia, ktorej ťažiskom sú inovatívne technológie vo výskume. Zároveň sa vyjadril k aktuálnej situácii v oblasti vysokého školstva na Slovensku.

Akademická oslava troch významných výročí bola na univerzite ukončená krstom v poradí už tretej jubilejnej publikácie TUZVO. Spoločný tím pod myšlienkovým vedením Ing. Miroslava Chovana, ArtD., a za realizácie vedúcej Vydavateľstva TUZVO PhDr. Evy Fekiačovej pripravil koncept jubilejných publikácií, ktoré sa nesú v znamení idey „jedna kniha = jeden strom a história TUZVO“. Knihu slávnostne do života uviedol kôrou duba prezident Ivan Gašparovič. Publikácia je venovaná histórii, ale aj súčasnosti a budúcnosti Technickej univerzity vo Zvolene s prepojením na udržateľné prístupy v starostlivosti o životné prostredie, ktoré sú pre našu univerzitu, jej pracovníkov a študentov prioritou.

Počas slávnosti bola tiež premietnutá videodokrúžka, ktorá zaznamenáva sedem dekád histórie univerzity.

Lubica Benková, Kancelária rektora
Foto: archív TUZVO

Zľava: prof. M. Marčok, prof. M. Šupín, prof. J. Tuček a prof. R. Kropil

Zľava: rektor R. Kropil a prezident I. Gašparovič

Zľava: prezident I. Gašparovič, M. Chovan a E. Fekiačová

CENA REKTORA TUZVO PRE NAJLEPŠÍCH ŠTUDENTOV UNIVERZITY ZA ROK 2022

Medzinárodný deň študentstva a Deň boja za slobodu a demokraciu sú na Technickej univerzite vo Zvolene už tradične spojené s udeľovaním Cien rektora TUZVO najlepším študentom univerzity. Dňa 21. novembra 2022 rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., prijal v konferenčnej miestnosti Rektorátu TUZVO študentov, ktorí splnili kritériá ceny a odovzdal im ceny.

O dovzdávania cien sa zúčastnili prorektor pre pedagogickú prácu RNDr. Andrej Jankech, PhD., dekan Lesníckej fakulty prof. Ing. Marek Fabrika, PhD., dekan Fakulty ekológie a environmentalistiky prof. Ing. Marián Schwarz, CSc., dekan Fakulty techniky doc. Ing. Pavel Beňo, PhD., a prodekan Drevárskej fakulty Ing. Rastislav Igaz, PhD.

Cena rektora sa udeľuje ako prejav osobitného uznania študentom počas ich štúdia na Technickej univerzite vo Zvolene za vynikajúce výsledky v štúdiu, za prácu vo vedeckovýskumnej, umeleckej a odbornej činnosti, za príkladný občiansky postoj a za podanie výnimočného športového výkonu alebo za iný významný prínos pre univerzitu. V roku 2022 bolo ocenených 15 študentov. Vo svojom príhovore prof. Rudolf Kropil uviedol: „17. november je jeden z najvýznamnejších dní, aké si v našej spoločnosti pripomínáme. Je to spomienkový deň na Nežnú revolúciu, deň boja za slobodu a demokraciu. U študentov sa spája najmä s možnosťou cestovať, spoznávať univerzity v zahraničí. Otvorili sme sa Európe a sme jej súčasťou. Každý má právo rozhodnúť sa, kde bude študovať. Dôležité je však aj to, aby sa mladí ľudia zo

zahraničia vrátili späť na Slovensko. Čo však už mnoho ľudí ani netuší, je, že 17. november sa stal aj Medzinárodným dňom študentov. Pri tejto príležitosti by som rád poďakoval šikovným a talentovaným študentom, ktorým gratulujem k ich úspechom počas doterajšieho štúdia.“

V neformálnej debata ocenení študenti vyjadrovali svoje názory a viaceré postrehy na modernizáciu priestorov univerzity, najmä internátov a zveľaďovanie exteriérov. Vyjadrili svoj postoj k zefektívneniu výučby i k online výučbe, ktorá prebiehala počas dvoch rokov. Rektor univerzity prof. Kropil zdôraznil, že názory, postrehy a podnety študentov sú pre vedenie školy veľmi dôležité. Aj vďaka nim vedia pracovníci univerzity skvalitniť výučbu, ale aj priestory na škole. Poukázal tiež na úsilie, ktoré zamestnanci univerzity vynakladajú na organizáciu podujatí pre študentov. Spomenul veľmi dobre zorganizované podujatia, ktoré sa uskutočnili po dvojročnej odmlke spôsobenej pandémie, pripomenul imatrikulácie, zaujímavé prednášky, ale aj netradičné podujatie „Noc Drevárskej fakulty“ a pozval všetkých študentov na oslavy spojené so 70. výročím Technickej univerzity vo Zvolene. V rámci diskusie účastníci stretnutia rozobrali aj aktuálnu situáciu na Slovensku, a to celkové zvyšovanie cien a energetickú krízu. Na záver stretnutia rektor všetkým oceneným študentom zablagoželal a poprial pevné zdravie, veľa síl, aby zvládli prichádzajúce neľahké časy a zaželal im veľa elánu do ďalšieho štúdia.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva a Dňa boja za slobodu a demokraciu v roku 2022 boli ocenení nasledujúci študenti:

- Univerzitný študijný program: Bc. Zuzana Rosíková,
- Lesnícka fakulta: Ing. Nikola Benedíková, Radoslav Černák, Bc. Michaela Píriová,
- Drevárska fakulta: Bc. Lucia Gedajová, Martina Hatalová, Nikola Kamenská, Hana Šegedová,
- Fakulta ekológie a environmentalistiky: Bc. Iveta Bánociová, Bc. Adam Janto, Bc. Laura Korviniová, Bc. Lenka Luptáková, Bc. Eugénia Vraňáková, Denisa Záchenská,
- Fakulta techniky: Juraj Kán.

Nikola Slašťanová, Rektorát TUZVO
Foto: archív TUZVO

Zabráňme kolapsu vysokých škôl na Slovensku! alebo Quo vadis, slovenské vysokoškolské vzdelávanie?

Na 106. rokovaní Slovenskej rektorskej konferencie, ktoré sa konalo 13. septembra 2022, jej členovia jednomyselne prijali vyhlásenie s názvom „Zabráňme kolapsu vysokých škôl na Slovensku!“, ktoré uvádzame v plnom znení:

„Vysoké školy plnia celé spektrum poslání a úloh. Vysokoškolský sektor je rozhodujúci pre hospodársky rozvoj a kľúčový pre budovanie znalostnej spoločnosti. Neexistuje ekonomická oblasť, v ktorej by vysoké školy prostredníctvom výskumu a vývoja nemali významnú úlohu. Vysokoškolské vzdelávanie slúži tak na verejné, ako aj súkromné účely. Podporuje spoločnosť, ktorá je prosperujúcejšia, bohatšia a vitálnejšia.

Vysoké školy sú na pokraji kolapsu. V ostatných rokoch už nie je možné hovoriť o ich rozvoji, no dnes, ani o ich dôstojnom prežití, či prežití vôbec. Vzhľadom na predchádzajúce škrty v rozpočte verejných vysokých škôl v rokoch 2021, 2022 a plánovaný pokles v roku 2023 úhrne o 72 mil. eur nie je možné zabezpečiť základný chod verejných vysokých škôl.

Dôrazne preto vyzývame vládu SR, aby:

1. zvrátila negatívny vývoj financovania vysokých škôl, žiadame, aby sa financovanie dostalo minimálne na úroveň roka 2020,
2. sektoru vysokých škôl kompenzovala výpadky spôsobené bezprecedentnou energetickou krízou,
3. dofinancovala výpadky v národných a európskych projektoch tak, ako v okolitých krajinách.

Ak nedôjde k naplneniu týchto požiadaviek, vysoké školy od 17. novembra 2022 zatvoria svoje brány a prestanú plniť svoje poslanie.“

Podporu vyhláseniu SRK vyjadrili RVŠ SR (14. 9. 2022), ŠRVŠ (14. 9. 2022), Klub dekanov vysokých škôl SR (14. 9. 2022), Asociácia doktorandov Slovenska (14. 9. 2022) aj OZPŠaV (13. 9. 2022)

Ľubica Benková, Kancelária rektora

Foto: archív SRK

Z rokovaní s ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR

Verejný prísľub premiéra Eduarda Hegera vysokým školám

Pri príležitosti otvorenia nového akademického roka 2022/2023 dal premiér vysokým školám verejný prísľub o vyriešení dopadov energetickej krízy. Stalo sa tak 20. septembra 2022 v aule Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a na následnom stretnutí, kde sa prezident Slovenskej rektorskej konferencie a rektor TUZVO Rudolf Kropil, ako aj Vladimír Hiadlovský, rektor Univerzity Mateja Bela, stretli s povereným ministrom rezortu školstva a predsedom vlády SR Eduardom Hegerom v rámci rozhovorov k aktuálnym otázkam financovania slovenských vysokých škôl.

Rektorky a rektori slovenských vysokých škôl svojím listom z 14. 9. 2022 dôrazne vyzvali vládu SR, aby zvrátila negatívny vývoj financovania vysokých škôl. Zároveň vyjadrili požiadavku, aby sektoru vysokých škôl vláda kompenzovala výpadky spôsobené energeticou krízou a aby dofinancovala výpadky v národných a európskych projektoch tak, ako v okolitých krajinách. Výsledkom rozhovorov prezidenta SRK a premiéra je prísľub vyriešenia dopadov energetickej krízy na zabezpečenie základného chodu vysokých škôl a zorganizovanie diskusie pri okrúhlym stole, ktorého sa zúčastnia predstavitelia

Slovenskej rektorskej konferencie, premiér a vybraní predstavitelia vlády SR. „Som presvedčený, že vo vyspelej krajine sú vysoké školstvo, veda a výskum premiérou témou a že sa podarí zvrátiť nepriaznivú situáciu a hlavne negatívnu trajektóriu vo financovaní vysokého školstva na Slovensku. Sme pripravení na diskusie s členmi vlády SR a pokračovanie jednoznačnej akademickej spolupráce všetkých vysokoškolských reprezentácií v prospech zvrátenia kolapsu vysokých škôl,“ uviedol Rudolf Kropil.

Ľubica Benková, Kancelária rektora
Foto: archív SRK

Prvé stretnutie s ministrom školstva za účasti predsedu vlády

Dňa 14. októbra 2022 sa konalo prvé stretnutie zástupcov Slovenskej rektorskej konferencie s ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Jánom Horeckým za účasti predsedu vlády Slovenskej republiky Eduarda Hegera k požiadavkám akademickej obce vyjadreným vo vyhlásení z 13. septembra 2022 „Zabráňme kolapsu vysokých škôl na Slovensku!“. SRK zastupovali prezident SRK a rektor Technickej univerzity vo Zvolene Rudolf Kropil, viceprezidenti SRK Ferdinand Daňo, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave, Libor Vozár, rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a člen SRK Marek Števeček, rektor Univerzity Komenského v Bratislave.

Zástupcovia SRK a zástupcovia vlády SR diskutovali o jednotlivých požiadavkách akademickej obce viac ako dve hodiny. Predseda vlády Eduard Heger a minister školstva Ján Horecký ubezpečili členov SRK, že vysoké školstvo, veda a výskum sú trvalými prioritami vlády SR. Zástupcovia SRK hodnotili toto prvé stretnutie zdržanlivo, očakávajú splnenie časti požiadaviek akademickej obce deklarovaných 13. septembra 2022.

Ľubica Benková, Kancelária rektora
Foto: archív SRK

Z rokovania na MŠVVaŠ SR

Rektorky a rektori trvajú na splnení požiadaviek

Po zverejnení návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 až 2025 členovia Slovenskej rektorskej konferencie (SRK) konštatovali len čiastočné splnenie svojich požiadaviek, ktoré zverejnili vo vyhlásení „Zabráňme kolapsu vysokých škôl na Slovensku!“. Vyplynulo to zo záverov 107. rokovania SRK, ktoré sa uskutočnilo 20. októbra 2022 na pôde Univerzity Komenského v Bratislave. Rokovania sa zúčastnil minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Ján Horecký, predstavitelia orgánov reprezentácií vysokých škôl a predstavitelia Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, ako aj iní hostia.

SRK prijala 13. septembra 2022 vyhlásenie „Zabráňme kolapsu vysokých škôl na Slovensku!“ adresované vláde SR, v ktorom upozorňuje na dlhodobý kritický stav financovania vysokých škôl. Následne sa zástupcovia rektorskej konferencie zúčastnili na niekoľkých stretnutiach s predsedom vlády SR a ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR, na ktorých boli ubezpečení, že vysoké školstvo, veda a výskum sú trvalými prioritami vlády SR. Avšak na rokovaní SRK rektorky a rektori slovenských vysokých škôl konštatovali, že:

1. Nebola zohľadnená požiadavka na úpravu rozpočtu na rok 2023 pre vysoké školy o 72 mil. eur. Návrh rozpočtu obsahuje len ponechanie sumy 27 mil. eur s podmienkou viazanosti. SRK žiada tieto prostriedky poskytnúť vysokým školám bez viazanosti.
2. Financie na pokrytie zvýšených nákladov na energie do konca roka 2022 vo výške 17 mil. eur sú prisľúbené, avšak doteraz neboli alokované na jednotlivé vysoké školy. Členovia SRK preto žiadajú o ich bezodkladné pridelenie vysokým školám.
3. Ak nedôjde k splneniu požiadavky vysokých škôl na dofinancovanie národných a európskych projektov, hrozí nespĺnenie ich merateľných ukazovateľov s následnými korekciami. Rektorky a rektori preto žiadajú splnenie požiadavky dofinancovania

4. Je absolútne neprijateľné a nereálne realizovať návrh na prepustenie ďalších viac ako 2 tis. zamestnancov vysokých škôl, čo predstavuje viac ako 10 % všetkých zamestnancov, preto konferencia rektorov kategoricky

nesúhlasí s ďalším prepúšťaním zamestnancov vysokých škôl.

Aj keď SRK zobralo na vedomie snahu MŠVVaŠ SR o konštruktívny dialóg s vysokými školami, trvá na splnení všetkých požiadaviek deklarovaných 13. septembra 2022.

Lubica Benková, Kancelária rektora
Foto: archív SRK

Vyhlásenie Slovenskej rektorskej konferencie k 17. novembru 2022

Slovenské vysoké školy a univerzity sa dohodli neprerušit' od 17. novembra 2022 výučbu a pokračovať v napĺňaní ich poslania. Zároveň však trvajú na splnení všetkých požiadaviek deklarovaných Slovenskou rektorskou konferenciou vo výzve „Zabráňme kolapsu vysokých škôl na Slovensku!“ zo dňa 13. septembra 2022.

Dôvodmi tohto kroku sú napĺňanie deklarovaných požiadaviek v záujme zabezpečenia riadneho chodu vysokých škôl, prisľuby predsedu vlády SR a ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR o splnení všetkých požiadaviek, ako aj túžba študentov a pedagógov pokračovať v prezenčnej výučbe po dvoch rokoch dištančnej výučby.

Financie na pokrytie zvýšených nákladov na energie do konca roka 2022 vo výške 17 miliónov eur boli alokované na jednotlivé vysoké školy. SRK má prisľub ministra školstva, že budúročný rozpočet

pre verejné vysoké školy bude obsahovať aj dofinancovanie nárastu cien energií v roku 2023. Taktiež finančné prostriedky, ktoré boli v štátnom rozpočte doplnené z deficitu 27 miliónov eur, nemajú byť viazané.

V priebehu roka 2023 má byť rozpočet na vysoké školy navýšený na úroveň roka 2020 bez valorizácie. V kontexte návrhu rozpočtu pre verejnú správu a kapitoly pre vysoké školy Slovenská rektorská

konferencia odmieta argument predpisovania znižovania počtu vysokoškolských zamestnancov a žiada stabilizáciu počtu a plátov zamestnancov tak, aby vysoké školy mohli kvalitne plniť svoje poslanie a zároveň mali personálne kapacity aj na rozvoj.

Snahou rektoriek a rektorov je dlhodobé zlepšovanie podmienok, v akých sa vysokoškolské vzdelávanie, veda, výskum a umelecká činnosť realizujú a zvyšovanie ich kvality. Preto SRK víta otvorenú a konštruktívnu komunikáciu s ministrom školstva, vedy, výskumu a športu

SR a prípravu memoranda o porozumení a spolupráci medzi SRK a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Vysoké školy ako autonómne inštitúcie sa môžu rozhodnúť pre zotrvanie v protestnej pohotovosti.

Zdroj: SRK
Foto: Ľ. Benková

Prezenčná výučba na TUZVO pokračuje

Univerzity združené v konzorciu U10+ sa rozhodli neprerušit' od 17. novembra výučbu a pokračovať v naplňaní ich poslania. Zároveň však trvajú na splnení všetkých požiadaviek deklarovaných Slovenskou rektorskou konferenciou dňa 13. 9. 2022. Členovia prezídia Konzorcia slovenských vysokých škôl U10+ zaevidovali posun pri naplňaní požiadaviek vysokých škôl. Vyplynulo to z rokovania rektorov, ktoré sa uskutočnilo 2. novembra 2022 vo Zvolene.

Prezídium konzorcia U10+ privítalo otvorenú komunikáciu ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Jána Horeckého. Rektori konštatovali, že došlo k čiastočnému naplneniu požiadaviek vysokých škôl, ktoré deklarovali vo výzve „Zabráňme kolapsu vysokých škôl na Slovensku!“ Financie na pokrytie zvýšených nákladov na energie do konca roka 2022 vo výške 17 mil. eur boli na jednotlivé vysoké školy alokované. Taktiež minister dal prísľub, že budúročný rozpočet pre verejné vysoké školy bude obsahovať aj dofinancovanie nárastu cien energií v roku 2023 a tiež súhlasil, aby finančné prostriedky, ktoré

boli v štátnom rozpočte doplnené z deficitu 27 miliónov eur, neboli viazané.

V kontexte návrhu rozpočtu pre verejnú správu a kapitoly pre vysoké školy minister Ján Horecký potvrdil, že vníma a rozumie argumentom akademickej obce a uviedol, že neakceptuje predpisovanie znižovania počtu vysokoškolských zamestnancov na rok 2023 o viac ako 2-tisíc osôb a bude sa snažiť zastaviť snahy o znižovanie počtu akademických pracovníkov. Prezídium konzorcia U10+ po ukončení ďalších rokovaní s ministrom školstva vyhodnotí naplnenie požiadaviek vysokých škôl.

Ľubica Benková, Kancelária rektora

U10+
KONZORCIUM
SLOVENSKÝCH
UNIVERZÍT

Práca z domácnosti a organizácia skúškového obdobia na TUZVO od 12. decembra 2022

Vedenie Technickej univerzity vo Zvolene na návrh rektora Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD., na zasadnutí 14. novembra 2022 jednomyseľne odsúhlasilo zavedenie práce z domácnosti na dni štvrtok a piatok v dobe od 12. 12. 2022 (začiatok skúškového obdobia) do začiatku výučby letného semestra v akademickom roku 2022/2023. Rozhodnutie sa týka zamestnancov TUZVO za predpokladu, že druh práce podľa pracovnej zmluvy im prácu z domu umožňuje.

Prácu z domácnosti schvaľuje na žiadosť zamestnanca po odporúčení vedúcim pracoviska dekan fakulty, vedúci ústavu, na rektoráte rektor, prorektor, kvestor, na ostatných organizačných súčastiach príslušný riaditeľ alebo vedúci. Dekani fakúlt a ostatní vedúci zamestnanci sú pri schvaľovaní práce z domácnosti priamo zodpovední za plynulé plnenie pracovných úloh, vrátane dodržania termínov finančných operácií, odborných, technických a administratívnych úloh. Zamestnanci pri práci z domácnosti, ktorí využívajú dostupné informačné a komunikačné technológie, po dohode a podľa pokynov svojho nadriadeného, a to na vlastnom technickom vybavení alebo programovom vybavení, alebo na zariadeniach zamestnávateľa, sú povinní zabezpečiť ochranu údajov a ochranu softvéru v súlade s predpismi na ochranu údajov.

Dôvodom zavedenia práce z domácnosti je fakt, že vláda SR svojim rozhodnutím stanovila záväzný cieľ pre ministerstvá a ostatné ústredné orgány a inštitúcie verejnej a štátnej služby dosiahnuť v administratívnych budovách v období od 01. 10. 2022 do 30. 04. 2023 úsporu energie minimálne 15 %, vyjadrenú v kWh, v porovnaní s obdobím 01. 10. 2019 až 30. 04. 2020. Vzhľadom na prudké rasty cien energií je odôvodnené očakávať vyššie celkové výdavky aj napriek realizovaným úsporám. Ministerstvo financií SR pri rokovaniach o zabezpečení rozpočtového krytia zvýšených výdavkov na energie bude vychádzať z preukázanej dosiahnutej úspory.

Úspory energie sú jedným z najefektívnejších krátkodobých opatrení na zníženie výdavkov. Významné úspory je možné dosiahnuť už v dohľadnej dobe, a to prijatím viacerých opatrení, ktoré vedenie TUZVO dňa 14. 11. 2022 prerokovalo a schválilo.

Lúbia Benková, Kancelária rektora

25. ROČNÍK VEĽTRHU GAUDEAMUS – – AKADÉMIA BRATISLAVA 2022

V dňoch 4. – 6. októbra 2022 sa v Bratislave na výstavisku Incheba pod záštitou prezidenta Slovenskej rektorskej konferencie Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD., konal jubilejný 25. ročník veľtrhu vysokoškolského vzdelávania GAUDEAMUS – AKADÉMIA. Medzi vystavovateľmi nechýbal ani informačný stánok Technickej univerzity vo Zvolene.

Pri príležitosti otvorenia podujatia, ktoré propaguje vysokoškolské vzdelávanie, vystúpil so svojim príhovorom prezident Slovenskej rektorskej konferencie a rektor Technickej univerzity vo Zvolene prof. Rudolf Kropil, ktorý uviedol: „Dnes spoločne otvárame 25. ročník veľtrhu pomaturitného vzdelávania. Hoci posledné dva roky boli pre nás všetkých náročné, teší ma, že veľtrh Gaudeamus pokračuje a ponúka slovenskej verejnosti, ale najmä mladým ľuďom – záujemcom o štúdium a budúcim študentom vysokých škôl, možnosť oboznámiť sa so širokou ponukou vysokých škôl a univerzít. Mladí ľudia majú príležitosť bližšie spoznať domáce, ako aj zahraničné vysoké školy a vybrať si svoju budúcu alma mater.“

Ďalej prof. Kropil uviedol, že k 1. septembru 2022 všetky slovenské vysoké školy deklarovali zosúladienie študijných programov, habilitačných konaní a inauguračných konaní so štandardmi pre zabezpečenie kvality, ktoré zdefinovala Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké

Stánok TUZVO na výstave GAUDEAMUS – AKADÉMIA BRATISLAVA 2022

školsťo SR, a tiež zaviedli svoje vnútorné kontrolné mechanizmy na zabezpečovanie kvality vzdelávacieho procesu. Študenti, ktorí si vyberú vysokú školu na Slovensku, tak majú záruku, že ich štúdium spĺňa príslušné štandardy a že študijné programy prešli procesom, na ktorom participovali zamestnávateľia i súčasní študenti.

Vysokoškolské vzdelanie, ako potvrdzujú štatistiky OECD, poskytuje možnosť lepšieho uplatnenia sa na trhu práce a vyššieho finančného ohodnotenia. Všetkým záujemcom o štúdium sa však odporúča dôkladne zväziť, ktorý študijný odbor budú študovať. Do úvahy musia vziať nielen dnešnú situáciu, ale aj prognózu vývoja pracovného trhu na Slovensku, v Európskej únii, či uplatniteľnosť v odbore, ako aj finančné ohodnotenie absolventov v jednotlivých povolaniach. Záujemci o štúdium na vysokej škole majú komunikovať s vybranou školou, rozprávať sa o svojich možnostiach s rodičmi, učiteľmi, výchovnými poradcami. Každý budúci študent by sa mal zaujímať o perspektívnosť svojho budúceho povolania, zistiť si kvalitatívny profil vybranej fakulty, či katedry. Mal by sa pýtať, aké bude mať možnosti vycestovať na študijný pobyt, stáž, ako a s kým jeho budúca katedra spolupracuje, či sú jeho budúci vyučujúci členmi špičkových výskumných tímov a excelentných pracovísk. Mnoho odpovedí na tieto otázky priniesol aj veľtrh GAUDEAMUS – AKADÉMIA Bratislava 2022.

„Milí žiaci a budúci študenti, prajem vám, aby ste si vybrali pre vás najlepšiu vysokú školu, ktorá vás pripraví na život a vďaka ktorej budete v živote úspešní,“ odkázal uchádzačom o vysokoškolské štúdium prof. Rudolf Kropil.

Ľubica Benková, Kancelária rektora
Foto: archív TUZVO

Rektor TUZVO prof. R. Kropil na otvorení výstavy GAUDEAMUS – AKADÉMIA

Návšteva členov iniciatívy *Catching-Up regions*

Dňa 7. decembra 2022 Referát pre transfer technológií pri TUZVO hostil expertov Európskej komisie a Svetovej banky, zástupcov Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie a zástupcov Banskobystrického samosprávneho kraja v rámci tretieho zasadnutia členov Riadiaceho výboru iniciatívy Catching-Up Regions (CURI).

Cieľom CURI je pomáhať dobiehajúcim regiónom v oblasti podpory inovácií a odstraňovania prekážok rastu regiónu. Iniciatívu od roku 2015 realizuje Európska komisia v spolupráci so Svetovou bankou. CURI pomáha už trom krajom na Slovensku. Jedným z nich je aj Banskobystrický samosprávny kraj, pričom Technická univerzita vo Zvolene je významným partnerom CURI BBSK.

Stretnutie začalo v priestoroch Katedry ekonomiky a riadenia

lesného hospodárstva, kde hostil privítal prorektor pre vedeckovýskumnú činnosť prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka. Nasledovala prezentácia pracovníčky Referátu pre transfer technológií Ing. Kláry Bálíkovej, PhD., ktorá hosťom bližšie predstavila univerzitu a jej súčasť. Tiež ich informovala o prenose vedeckých poznatkov do praxe na univerzite s dôrazom na identifikáciu príkladov „dobrej praxe“ z tejto oblasti. Súčasťou programu bola aj odborná prezentácia JUDr. Mgr. Zuzany Dobšínskej,

PhD., o Akčnom pláne na presadzovanie ochrany lesov na území Bratislavského samosprávneho kraja v zmysle Memoranda o spolupráci a spoločnom postupe pri ochrane lesov – praktická časť. Tiež prezentovala výsledky projektu APVV-0408-20 „Inovácia tvorby manažmentových plánov pre podporu participatívneho rozhodovania pri zabezpečovaní ekosystémových služieb lesa (INPARTES).

pokračovanie článku – nasledujúca strana

Súčasťou prezentácií bola aj podnetná diskusia. Potom sa hostia presunuli do Haly vedecko-experimentálnych pracovísk (HVEP), kde mali možnosť navštíviť virtuálnu jaskyňu s odborným výkladom Ing. Petra Valenta, PhD. Stretnutie uzavrel doc. Ing. Peter Koleda, PhD., ktorý hosťom predstavil možnosti uvoľňovania technickej infraštruktúry Fakulty techniky a informoval ich o významnej spolupráci medzi fakultou a firmou *Continental Automotive Systems Slovakia, s.r.o.*

Hostia vyslovili poďakovanie za zaujímavý program a popriali Referátu pre transfer technológií veľa úspechov v oblasti prenosu vedeckých poznatkov do praxe.

Viac informácií o iniciatíve CURI BBSK nájdete na: Oddelenie Catching-Up Regions (bbsk.sk)

Klára Báliková, LF
Foto: archív autorky

Prezentácia JUDr. Mgr. Zuzany Dobšinskej, PhD.

Výzvy v colnej politike EÚ

Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva v spolupráci so Stálym zastupiteľstvom SR pri EÚ v Bruseli zorganizovala 15. novembra 2022 odbornú prednášku na tému „Výzvy v colnej politike EÚ“ (EU Customs Challenges). Prednášajúci bol Róbert Čurik, ktorý pracuje ako Customs Counsellor na Financial Unit v rámci Stáleho zastupiteľstva Slovenskej republiky pri Európskej únii v Bruseli a špecializuje sa na colné záležitosti. Podujatie sa uskutočnilo ako hybridný míting a bolo otvorené pre celú akademickú obec, s primárnym zameraním na študentov predmetu medzinárodný obchod.

Postupne bol predstavený inštitucionálny systém fungovania EÚ s poukázaním na praktickú činnosť jeho jednotlivých zložiek. Jadrom prednášky bol mechanizmus CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism) – aktuálne stále doladovaný a pripravovaný na uvedenie do praxe pre hospodárske subjekty EÚ, ako aj subjekty z tretích krajín. Ozrejnilo sa, že v skutočnosti to bude fungovať ako platba za certifikáty CBAM na dovážaný tovar, ktorý nespĺňa (vzhľadom na ochranu klímy) výrobné normy EÚ.

V diskusií odznali témy prípravy dokumentov EÚ v oblasti lesníctva, využitia dreva, ochrany biodiverzity a trvalo udržateľného obhospodarovania lesov. Taktiež sa poukázalo na príklady práce colných orgánov v spojitosti so súčasnou geopolitickou situáciou

(tzv. „dual use“ exportovaných tovarov, obchodné sankcie a pod.), ako aj na možnosti sťaží študentov v štruktúrach Stáleho zastupiteľstva SR pri EÚ.

Vladislav Kaputa, DF
Foto: autor

Študenti aplikovanej zoológie a poľovníctva majú nové zaujímavé učebné materiály na štúdium anglického jazyka

Súčasťou kvalitnej a komplexnej prípravy študentov Technickej univerzity vo Zvolene pre prax je aj štúdium cudzieho jazyka v jednotlivých študijných programoch. Pri štúdiu odborného cudzieho jazyka sa pedagógovia Ústavu cudzích jazykov zameriavajú predovšetkým na to, aby si študenti osvojili zásady práce s cudzojazyčnými odbornými textami a pochopili všeobecné zákonitosti ich štruktúry. Dôraz sa teda kladie na čítanie a porozumenie odborného textu, prácu s prekladom a odbornou terminológiou v jednotlivých odboroch. Takisto je dôležité, aby študenti boli schopní interpretovať text po obsahovej stránke, a tak zlepšovali svoj ústny a písomný prejav v cudzom jazyku.

O študijný program aplikovanej zoológie a poľovníctva na Lesníckej fakulte TUZVO prejavujú študenti stály záujem. Na výučbu odborného anglického jazyka v tomto študijnom programe sa však donedávna používali materiály prevažne určené pre študijný program lesníctva. Študenti tak síce pracovali s odborným anglickým jazykom a osvojili si základy práce s odbornými textami, avšak tematicky ich záujem a potreby boli pokryté len sčasti. Vyučujúci sa preto snažili vytvárať vlastné študijné materiály priebežne. Príprava vysokoškolských učebných materiálov tak, aby boli adekvátne po jazykovej, didaktickej aj odbornej stránke, si ale vyžaduje pomerne veľký priestor.

Z tohto dôvodu sa vyučujúci ÚCJ v rámci projektu KEGA 010TU Z-4/2019 „Vytvorenie moderných vysokoškolských študijných materiálov na výučbu anglického jazyka pre študijný program aplikovanej zoológie a poľovníctva“ rozhodli vytvoriť moderné, aktuálnym požiadavkám štúdia a praxe zodpovedajúce študijné materiály na výučbu odborného anglického jazyka pre študentov už vyššie spomínaného študijného programu.

Ako hlavné výstupy projektu boli naplánované: vysokoškolské skriptá v tlačenej podobe, anglicko-slovenský a slovensko-anglický terminologický slovník so zameraním na oblasť poľovníctva v tlačenej podobe a doplnkové interaktívne posluchové materiály v elektronickej podobe.

Projekt iniciovala a jeho vedúcou bola Dr. phil. Mgr. Veronika Deáková. Ďalší členovia tímu z ÚCJ, a teda spoluautori učebných materiálov boli PhDr. Jana Luptáková a PhDr. Andrej Timko, PhD.

Študijné materiály vznikali po odbornej stránke pod dohľadom odborných garantov, vyučujúcich Katedry

aplikovanej zoológie a manažmentu zveri: Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., doc. MVDr. Dušan Rajský, PhD., a Ing. Tibor Lebocký, PhD. Členmi riešiteľského tímu boli aj vyučujúci Katedry anglistiky a germanistiky z Filozofickej fakulty UMB: Mgr. Marianna Bachledová, PhD., a Mgr. Michael Dove (rodený hovoriaci).

Napísanie dobrých a ucelene koncipovaných skript na výučbu cudzieho jazyka pre úzko špecializovaný odbor si vyžadovalo systematickú tímovú spoluprácu a stálu komunikáciu tak s odborníkmi, ako i s rodeným hovoriacim (native speaker). Výzvou bolo vypracovať učebné materiály najmä tak, aby sme vybrali to najpodstatnejšie zo širokého záberu jednotlivých tematických okruhov, ktoré korešpondovali s odbornými predmetmi daného študijného programu. Niektoré témy boli vyslovene kultúrne podmienené, s vlastnými špecifikami a tradíciami v jednotlivých krajinách, čo sa samozrejme odrazilo aj v jazyku. O to náročnejšia bola potom práca s príslušnými ekvivalentmi odbornej anglicko-slovenskej terminológie.

Stručná charakteristika výstupov projektu:

- Vysokoškolské skriptá „Anglický jazyk pre študentov aplikovanej zoológie a poľovníctva – English for Students of Applied Zoology and Game Management“ (158 s.) sa skladajú z 12 lekcí, ktorých základná štruktúra je rovnaká (východiskový text, slovná zásoba, vybrané štylistické alebo gramatické javy, cvičenia, preklad). Tematicky pokrývajú okruhy ako poľovnícka prax na Slovensku, veľké šelmy, zbrane, raticová zver, pes a kynológia, rybárstvo, choroby zveri, včelárstvo, ochrana prírody, poľovnícke trofeje, apod. Za nimi nasledujú dve samostatné lekcie zamerané len

na čítanie s porozumením. Ďalšou časťou učebnice je tlačaná predloha k posluchovým materiálom, v ktorej sú vynechané určité výrazy. Ide pritom o úryvky z úvodných textov jednotlivých lekcí. Tie majú študenti po vypočutí audiomateriálov na CD doplniť. Skriptá uzatvára kľúč so správnymi riešeniami k vybraným cvičeniam. Skriptá sú vytlačené farebne a autori sa snažili zaujať študentov aj ich grafickou stránkou.

- Anglicko-slovenský a slovensko-anglický odborný slovník „Anglický jazyk pre študentov aplikovanej zoológie a poľovníctva – English for Students of Applied Zoology and Game Management. Dictionary“ (90 s.) je dvojjazyčný slovník zahŕňajúci predovšetkým slovnú zásobu z východiskových textov jednotlivých lekcí, obsahuje však aj špecifické, odborné výrazy použité v cvičeniach. Slovník je zostavený tak, aby jeho používanie bolo jednoduché a zrozumiteľné. Táto publikácia, podobne ako väčšina odborných slovníkov, neuvádza transkripciu. Správna výslovnosť však v procese učenia sa cudzieho jazyka zohráva kľúčovú úlohu, a preto sme pre študentov vytvorili aj CD s posluchovými materiálmi.
- Dvomi rodenými hovoriacimi boli nahovorené a v profesionálnom štúdiu nahraté posluchové materiály, vydané na TUZVO ako CD. Tieto materiály nazvané „Anglický jazyk pre študentov aplikovanej zoológie a poľovníctva, Audiomateriál – English for Students of Applied Zoology and Game Management. Audio Materials“ (40 min) presne kopírujú štruktúru skript a jednotlivých lekcí. Pozostávajú z dvoch častí: A/ výslovnosť odborných výrazov.

pokračovanie článku – nasledujúca strana

Ide vždy paralelne o prvé cvičenie v každej lekcii. B/ nahovorené texty. Študenti na základe počutého majú doplniť chýbajúce výrazy do tlačenej textovej predlohy, ktorá je súčasťou skrípt. Svojou koncepciou tento audiomateriál tvorí nadštandardný doplnok vysokoškolských učebných textov.

Učebné materiály vytvorené v priebehu projektu sme ako autori otestovali priamo vo vyučovacom procese ešte predtým, ako boli publikované v ich finálnej podobe. Výstupy projektu boli predstavené aj odborníkom z praxe, ktorí autorom publikácií vyslovili uznanie a vyzdvihli najmä kompaktnosť, obsiahlosť a systematickú štruktúru materiálov. Takisto zdôraznili, že dané publikácie budú mať aj v praxi veľmi dobrý ohlas, keďže doteraz materiály takéhoto zamerania jednoznačne chýbali.

Vyššie uvedený projekt KEGA prebiehal v rokoch 2019 – 2021, teda z veľkej časti počas pandémie. Obhajoba projektu a prezentácia jeho výstupov prebehli taktiež v tom období, a teda on-line, preto sme sa rozhodli informovať o výsledkoch našej práce aj prostredníctvom tohto článku.

Veríme, že publikácie, ktoré vznikli v rámci nášho projektu a záujemcom sú v pomerne veľkom množstve k dispozícii v Slovenskej lesníckej a drevárskej knižnici, prispievajú k zvýšeniu jazykových kompetencií študentov, podporia ich motiváciu do ďalšieho štúdia odborného cudzieho jazyka a tým zlepšia aj ich pripravenosť na trh práce.

Veronika Deáková, Jana Luptáková,
Andrej Timko
Foto: autori

Autori vysokoškolských učebných materiálov počas školenia "Metodika výučby cudzieho odborného jazyka – didaktizácia cudzojazyčných odborných textov" v Centre jazykového vzdelávania na Masarykovej univerzite v Brne

Publikačné výstupy projektu KEGA 010TU Z-4/2019 „Vytvorenie moderných vysokoškolských študijných materiálov na výučbu anglického jazyka pre študijný program aplikovaná zoológia a poľovníctvo“

TUZVO ZÍSKALA OCENENIE NAJLEPŠÍ VEREJNÝ OBSTARÁVATEĽ ZA ROK 2021

Portál TRANSPAREX, ktorý prevádzkuje spoločnosť ProWise, a. s., udelil Technickej univerzite vo Zvolene certifikát *Zodpovedný obstarávateľ 2021 s hodnotením „veľmi zodpovedný obstarávateľ“*. Ocenenie univerzita získala za vynikajúce výsledky v oblasti verejného obstarávania v uplynulom roku. Ocitli sme

sa tak na popredných priečkach spomedzi viac ako 3 900 verejných obstarávateľov a získali hodnotenie A+. Za toto ocenenie ďakujeme našim kolegyniam z Oddelenia verejného obstarávania pod vedením Ing. Miroslavy Kapustovej, ktoré sú zodpovedné za procesy obstarávania na univerzite. Kvalitná a transparentná príprava súťaží zvyšuje dôveryhodnosť Technickej univerzity vo Zvolene v očiach verejnosti.

Lubica Benková, Kancelária rektora

Hlavné cvičenia z predmetu metodológia kriminalistiky na FEE TUZVO

– ukážky odhaľovania a dokazovania environmentálnej kriminalistiky na Slovensku

Dňa 21. 10. 2022 sme v rámci hlavných cvičení z predmetu metodológia kriminalistiky mali prednášku s pani vyšetrovateľkou mjr. JUDr. Miroslavou Môcikovou, ktorá pôsobí na Prezídium PZ, konkrétne v Národnej centrále osobitných druhov kriminality, na odbore odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality v Banskej Bystrici.

Prvá časť prednášky sa týkala predovšetkým náplne práce vyšetrovateľov a spôsobu výkonu. Taktiež sme hovorili o jednotlivých trestných činoch, s ktorými sa vyšetrovatelia najčastejšie stretávajú, a o priebehu ich riešenia, teda samotného dokazovania. Celá prednáška prebiehala formou diskusie, pričom sme mohli voľne klásť otázky, vďaka čomu sme sa dozvedeli všetky podrobnosti, ktoré nás zaujímali.

Všetci sa najviac pýtali na problematiku nelegálnych skládok odpadov. Každý asi pozná taký prípad zo svojho okolia. Jeden zo študentov navrhol, aby obec nemusela platiť za odstránenie skládky, pretože je to priveľmi nákladné a z toho dôvodu sa často tento problém nerieši. Vyšetrovateľka reagovala, že v jednej dedine bolo účinným riešením na predchádzanie vyvážania odpadu zavedenie fotopascí na problematické

miesta. Po odfotení museli páchatelia zaplatiť pokutu a tak sa využívanie takejto nelegálnej skládky zredukovalo.

Druhá časť prednášky sa týkala konkrétnych prípadov, ktoré pani vyšetrovateľka riešila vo svojej praxi. Vďaka tomu sme mohli nahliadnuť do praktického fungovania tohto novovzniknutého oddelenia, ktoré sa zatiaľ nachádza vo všetkých krajských mestách Slovenska. Aj v tejto časti sme mohli voľne diskutovať, pričom sme mali množstvo otázok, predovšetkým týkajúcich sa súčinnosti jednotlivých orgánov pri dokazovaní, ale aj o ukladaní sankcií za jednotlivé trestné činy. Tiež sme hodnotili nedostatky, ktoré sa v tomto novom odvetví ukazujú a je potrebné ich praxou vylepšovať – čo môže byť v budúcnosti aj úlohou niektorých z nás. Medzi riešené prípady environmentálnosti, ktoré sme spomínali, patrili napríklad

nelegálne skládky, týranie zvierat, nelegálny vjazd, či ťažba nerastov v chránených územiach.

Vďaka tejto prednáške sme mohli lepšie pochopiť odhaľovanie environmentálnej kriminality na Slovensku a problematiku trestného dokazovania policajným zborom. Prínosné boli zistenia o priebehu obhliadky, osobách, ktoré sa obhliadky zúčastňujú, prítomnosti znalcov a iné praktické ukážky, ktoré sme sa doposiaľ učili len v teoretickej rovine. Aj preto by sme chceli ešte raz a touto formou poďakovať pani vyšetrovateľke mjr. JUDr. Miroslave Môcikovej za to, že medzi nás prišla a porozprávala nám o svojej práci, a pánovi JUDr. Pavlovi Kypťovi PhD., že nám takúto praktickú prednášku zorganizoval.

Lenka Ľuptáková, Paulína Maškovičová,
FEE

Foto: autorky

Deň kariéry Fakulty techniky

Na Fakulte techniky sa 15. novembra 2022 konal už tradičný Deň kariéry. Podujatie bolo organizované pri príležitosti Týždňa vedy a techniky SR a zúčastnili sa ho zástupcovia 11 strojárenských podnikov z regiónu. Vystavujúce podniky predstavili seba, svoje inovácie, produkty, procesy, jednoducho všetko, čo môže budúcich technikov zaujímať. Ich vystúpenia v rámci krátkych prezentácií boli spojené s ponukami zaujímavých stáží, tém záverečných prác a aj prípadného zamestnania pre technicky vzdelaných mladých ľudí.

Účastníkmi Dňa kariéry FT 2022 boli spoločnosti: Neuman Aluminium, s.r.o.; Slavia Production Systems a.s.; Continental ASS s.r.o.; Technogym E.E, s.r.o.; Rexim, s.r.o.; ZF Slovakia, a.s.; MTS, s.r.o.; Nemak Slovakia, s.r.o.; SL SLOVAKIA, a.s.; WAY Industries, a.s. a Wittur s.r.o.

Ďakujeme prezentujúcim podnikom, že prijali pozvanie a pre budúcich technikov pripravili inšpirujúce prostredie, aktivity a množstvo cenných informácií.

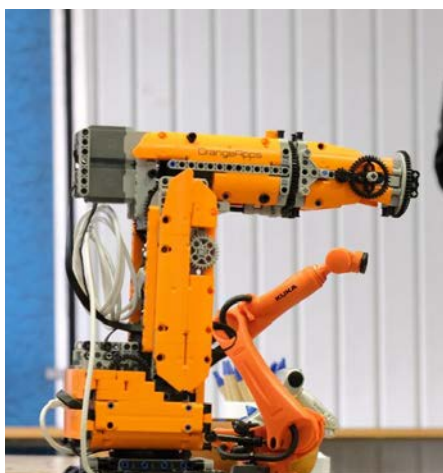
Autor: Erika Sujová
Foto: Miroslav Rusnák

Ukážka činnosti kolaboratívneho robota

Prezentácia virtuálnej reality

Lego robot – verná kópia priemyselného robota KUKA

Prezentácie podnikov v posluchárni

Seminár MATLAB na TUZVO

Dňa 27. októbra 2022 sa na Technickej univerzite vo Zvolene uskutočnil ďalší zo série seminárov spoločnosti Humusoft pod názvom MATLAB, Simulink, Simscape. Seminár bol určený nielen pre učiteľov, ale aj pre našich študentov.

Zástupcovia firmy Humusoft Michal Blaho a Martin Foltin vysvetlili, ako môžu študenti a učители využívať celouniverzitnú licenciu Matlab Campus-Wide Suite, ktorou naša univerzita disponuje ako jedna z mála slovenských univerzít a ktorú využíva 85 zo 100 TOP univerzít na svete (Cambridge, Oxford, Harvard, MIT, ETH Zürich a pod.).

Zaujímavé príklady, ako napr. kyvadlo so symbolickým spôsobom riešenia, predikčné modely spotreby auta z reálnych meraní, vizualizácia výsledkov, optimalizačné nástroje a ukážky práce so Simscape zaujali nielen študentov, ale aj prítomných učiteľov. Obzvlášť potešiteľný bol záujem z radov študentov prvých ročníkov.

Veríme, že informácie zo seminára budú prínosom pre všetkých zúčastnených a že ponúkané možnosti MATLABu využijú pri štúdiu i v rámci profesijného života. Prednášajúci spracovali prednášku seminára do publikovateľnej podoby a rovnako pripravili aj všetky príklady ako demo súbory v MATLABe. Všetko dôležité nájdete na: <https://humusoft.sk/foltin/tuzvo22b>.

Anna Ďuricová, KEI FEE
Tatiana Hýrošová, Ondrej Vacek,
KMDG DF
Foto: autori

28. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Financovanie 2022 Lesy – Drevo

Dňa 24. novembra 2022 sa na pôde Technickej univerzity vo Zvolene uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia Financovanie 2022 Lesy – Drevo. Ide o podujatie, ktoré má už 28-ročnú tradíciu. Počas tohto obdobia sa účastníci konferencie snažili riešiť otázky produkcie a využívania drevnej suroviny tak, aby sa dosiahol maximálny efekt pre národné hospodárstvo.

V súlade s tradíciou aj tohtoročná konferencia priniesla nové a zaujímavé poznatky v oblasti analýzy rizík financovania lesných podnikov pod vplyvom globálnych ekonomických a ekologických zmien a poukázala na možnosti využívania obnoviteľných zdrojov v drevospracujúcom priemysle a energetike tak, aby sa dosahovala čo najvyššia pridaná hodnota. Konferenciu otvoril prorektor Technickej univerzity vo Zvolene pre vedeckovýskumnú činnosť prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka. Pozvanie prijali a referáty predniesli viacerí významní hostia, medzi inými veľvyslanec Kubánskej republiky v SR Rafael Paulino Pino Becquer či Ján Marcinek z Odboru lesníckej politiky a ekonomiky lesného hospodárstva. Veľmi podnetné boli vystúpenia odborníkov z praxe – Dušana Lašáka, ekonomického riaditeľa štátneho podniku LESY SR, Jána Juricu, riaditeľa štátneho podniku Vojenské lesy a majetky SR, Petra Zemaníka, prezidenta Zväzu spracovateľov dreva SR, Júliusa Jankovského, člena Prezídia Asociácie priemyselnej ekológie na Slovensku a Igora Viszlaia, predsedu Slovenskej lesníckej komory.

Zaujímavé príspevky predniesli autori z domácej univerzity i zahraničných univerzít, ale aj výskumných ústavov. Vo svojich príspevkoch sa opierali o výsledky dlhodobých štúdií a vedeckovýskumných projektov. Medzi najvýznamnejšie patrili referáty Nikolaya Neykova z University of Forestry v Sofii, ktorý priblížil súčasný vývoj lesníctva v Bulharsku, Romana Sloupa z Českej zemédskej univerzity v Prahe, ktorý informoval o komparácii nákladov na obnovu lesa a softvérových aplikáciách podľa potrieb vlastníkov a lesných hospodárov, Dalibora Šafaříka z Mendelovej univerzity v Brne, ktorý sa zmienil o aktuálnej situácii na trhu s drevom v ČR, Ivety Hajdúchovej z TUZVO, ktorá informovala o výsledkoch riešenia projektu

APVV Inovatívne metódy analýzy výkonnosti lesnícko-drevárskeho komplexu s využitím metód zeleného rastu, Miloša Gejdoša z TUZVO, ktorý analyzoval dostupnosť a tržové ceny vybraných sortimentov surového dreva v súčasných podmienkach. Jednotlivými blokmi konferencie sprevádzali Rastislav Šulek, Daniel Halaj a Blanka Giertliová.

Na konferencii bolo prítomných viac ako 100 účastníkov, z toho viac ako 20 zahraničných. Prihlásených bolo 22 referátov, ktoré boli kompletne uverejnené v zborníku z konferencie. Z rokovania boli prijaté závery konferencie, ktoré uverejňujeme v plnom znení.

Na konferencii Financovanie 2022 Lesy – Drevo odznali vyžiadané príspevky, ktoré sa vrátane diskusných príspevkov zaoberali nasledujúcou problematikou:

- zabezpečením trvalo udržateľného, zodpovedného a transparentného podnikania lesných a drevospracujúcich podnikov, ktoré umožní zvyšovanie výkonnosti a lepši prístup k finančným zdrojom pre podniky v sektoroch lesného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu a financovaním lesného hospodárstva v programovom období 2021 – 2027;
- riešením otázok financovania podnikov v sektore lesného hospodárstva s dôrazom na legislatívne zmeny a možnosti využitia verejných zdrojov na financovanie lesníckych opatrení v kontexte globálnych klimatických a ekonomických zmien súvisiacich s vysokou mierou inflácie a energetickou krízou;
- analýzou rizík financovania lesných podnikov z pohľadu získavania a využívania dlhodobých a prevádzkových zdrojov financovania;
- ekonomickými aspektami konceptu prírody blízkeho hospodárenia v lesoch v aktuálnych podmienkach s dôrazom

- na jeho uplatňovanie v štátnych lesoch;
- analýzou cien dreva a efektívnym fungovaním trhu s drevom, ktoré bude viesť k vytvoreniu transparentného trhového prostredia a následnému dosiahnutiu dlhodobej ekonomickej prosperity a konkurencieschopnosti lesnícko-drevárskeho komplexu;
- možnosťami energetického využitia dreva v aktuálnych podmienkach slovenského energetického priemyslu.

Účastníci konferencie sa zhodli na tom, že konferencia splnila svoj cieľ. Z diskusie a prednesených príspevkov vyplývajú predovšetkým nasledujúce neodkladné úlohy, na riešenie ktorých je nevyhnutná aktívna účasť aktérov rozhodovacích procesov na vládnej úrovni:

1. trvalo udržateľné hospodárenie s lesnými zdrojmi, ktoré
  - a) bude viesť k ekonomickej prosperite producentov a spracovateľov drevnej suroviny a
  - b) naplní celospoločenský záujem o plnenie ekosystémových služieb lesa a využívanie lesných ekosystémov širokou verejnosťou,
2. analýza rizík vyplývajúcich zo špecifických podmienok hospodárenia na lesnej pôde v podmienkach globálnych ekonomických a klimatických zmien,
3. zabezpečenie fungovania lesnícko-drevárskeho komplexu na princípoch spoločensky zodpovedného podnikania a zeleného rastu.

Načrtnuté problémy je potrebné hlbšie analyzovať a rozpracovať s odborníkmi vo všetkých oblastiach. Takto vypracované dokumenty sa musia, alebo mali by sa stať súčasťou vládnej politiky tak, aby producenti aj spracovatelia prispievali k rozvoju slovenskej ekonomiky.

Iveta Hajdúchová, LF
Foto: Miroslav Rusnák

Konferencia Cooperation Innovation Technology Transfer 2022

V dňoch 18. – 19. októbra 2022 sa v priestoroch hotela Saffron v Bratislave konala konferencia Cooperation Innovation Technology Transfer 2022 (COINTT 2022).

Poslaním konferencie bolo upriamiť pozornosť akademickej, odbornej a podnikateľskej verejnosti na problematiku transferu technológií, ochrany duševného vlastníctva, inovácií a podpory podnikania. Hlavným cieľom podujatia bolo podporiť transfer technológií, vedomostí a poznatkov zo slovenských verejných vedeckovýskumných inštitúcií do praxe, a to prostredníctvom vytvorenia priestoru na stretávanie sa vedeckovýskumných pracovníkov s predstaviteľmi komerčnej sféry a možnými investormi. Na tomto najväčšom odbornom podujatí s medzinárodnou účasťou o transfere technológií na Slovensku vystúpilo viac ako 70 rečníkov. Jeho súčasťou bolo aj slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže Cena za transfer technológií na Slovensku 2022.

Organizátorom podujatia bolo CVTI SR, pričom samotná akcia sa realizovala v rámci implementácie národného projektu Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK II, ktorého partnerom je aj Technická univerzita vo Zvolene. Tá sa aktívne zapojila do prípravy konferencie prostredníctvom účasti v organizačnom výbore i v obsahovej rade konferencie.

V prvý deň podujatia bol na programe diskusný panel s názvom „Ako k téme transparentňovania výskumných kapacít pristupuje Banskobystrický samosprávny kraj?“, na príprave ktorého sa podieľala aj Technická univerzita vo Zvolene. Panelovú diskusiu viedol Miroslav Kubiš, riaditeľ Odboru transferu technológií Centra Vedecko-technických informácií SR. Účastníkmi panelu boli Jana Páľková z regionálnej iniciatívy Catching-Up Regions, Milan Lichý, zástupca primátora mesta Banská Bystrica, Kristína Kavická, riaditeľka Oddelenia ľudských zdrojov spoločnosti Continental Automotive Systems Slovakia, Erika Sujová, prodekanka Fakulty techniky Technickej univerzity vo Zvolene a Klára Báliková z Referátu transferu technológií Technickej univerzity vo Zvolene. Tá v rámci panelu odprezentovala výsledky svojho prieskumu o požiadavkách na prístup univerzity k podnikateľskému sektoru v rámci kraja. Diskusia so zástupcami jednotlivých účastníkov daného procesu priniesla odpovede na to, ako oni vnímajú svoju úlohu pri zvyšovaní inovačného potenciálu kraja, aké konkrétne kompetencie v rámci

iniciatívy Catching-Up Regions môžu pripadnúť univerzitným centráм transferu technológií v Banskobystrickom kraji a ako môže krajská iniciatíva prispieť k vytvoreniu transparentného a prozákaznícky orientovaného nastavenia vo vzťahu univerzít a firemného sektora.

Počas konferenčných dní mala každá z prítomných inštitúcií aj svoj stánok v tzv. Expo stage, ktorý sa nachádzal vo vstupných priestoroch pred hlavnou konferenčnou miestnosťou. Technická univerzita vo Zvolene v ňom prezentovala služby, ktoré poskytuje Referát pre transfer technológií pre vedeckovýskumných pracovníkov i pre komerčné subjekty, ako aj voľné vedeckovýskumné kapacity univerzity a zaujímavé vedecké výstupy fakúlt.

Klára Báliková, LF
Foto: autorka

Ponorte sa do sveta SILVANUS! V prospech lesov a ľudstva.

Projekt SILVANUS spája veľké konzorcium interdisciplinárnych odborníkov zo štyroch kontinentov s cieľom bojovať proti hrozbe lesných požiarov a zlepšiť odolnosť lesov voči klimatickým zmenám. Kľúčovým výstupom projektu je vytvorenie platformy pre manažment lesov odolnej voči zmene klímy na prevenciu a potlačenie lesných požiarov.

Propagačné video projektu SILVANUS je dostupné na stránke: <https://www.youtube.com/watch?v=t2yPQdFP1aU>

Video je nasnímané v Portugalsku, Chorvátsku, Indonézii a Austrálii. Natočili ho partneri projektu SILVANUS Terraprima, Venaka TReLeaf, Micro Digital, Chorvátska asociácia hasičov, AMIKOM Yogyakarta University a Commonwealth výskumná a priemyselná organizácia.

Miesta záberov zahŕňajú pilotné lokality Národného parku Gargano v Taliansku, Národného parku Sebangau, Cova da Beira v Portugalsku, spolu so zábermi z prírodného parku Telašćica a Kvarnerského zálivu.

Video vizuálne rozpráva príbeh o tom, ako platforma SILVANUS pomôže dosiahnuť rýchlejšiu a efektívnejšiu reakciu na extrémne lesné požiare, pričom kladie dôraz na holistický prístup zohľadňujúci bezpečnosť domácností, komunit a majetku, odolnosť infraštruktúry, rýchlu reakciu hasičov a obnovu biodiverzity.

Viac informácií získate, ak sa prihlásite na odber nášho kanála YouTube: https://www.youtube.com/channel/UCXlxDz7K7WEjMS1_OblLrQ

Sledujte nás na LinkedIn <https://www.linkedin.com/company/silvanus-project/> a Twitter <https://twitter.com/SilvanusProject>

Prihláste sa na odber noviniek na stránke SILVANUS SILVANUS | The EU Programme Horizon 2020 (silvanus-project.eu)

Najnovšia verzia informačného bulletinu je k dispozícii na stiahnutie na: <https://silvanus-project.eu/wp-content/uploads/2022/10/SILVANUS-2nd-Newsletter.pdf>

Yvonne Brodrechtova, LF
Lovorko Marić, Micro Digital Chorvátsko
Foto: propagačný materiál projektu

Otvorená záhrada

Počas exkurzie v Českej republike v rámci projektu Zelená univerzita sme navštívili aj Otvorenú záhradu v Brne, ktorú vybudovala Nadace Partnerství. Služi ako vzdelávacie a poradenské centrum, v ktorom kancelárske priestory patria k energeticky najúspornejším v Českej republike.

Celá koncepcia Otvorenej záhrady je postavená na využívaní zelených prvkov v mestskej infraštruktúre. Je skvelým príkladom zelených obnoviteľných riešení, kde môžeme pozorovať ich pozitívny vplyv nielen v areáli, ale aj ich vplyv na vonkajšie okolie, a je taktiež zakomponovaný do pracovného prostredia s využitím najmodernejších „chytrých“ technológií. Navyše ako jedna z mála poskytuje aj údaje z monitorovania online. Pri vstupe do areálu si návštevníci môžu priamo na paneli tieto údaje pozrieť.

Areál Otvorenej záhrady je vybavený trávnatými plochami, vyvýšenými záhonmi, zelenou strechou, koreňovým jazierkom a inými prvkami, ktoré zmiernujú dopad zmeny klímy a zároveň majú vzdelávací charakter. Nachádza sa tu bistro,

zrekonštruované budovy s rôznymi typmi striech a na fasáde sú zabudované aj vtáče búbky.

Všetky strechy sú vybavené buď zelenou plochou, alebo solárnymi panelmi. Na zelených strechách prebieha meranie bilancie odtoku dažďovej vody v spolupráci s Mendelovou univerzitou. Po jednej zelenej streche sa návštevníci môžu aj poprechádzať a vyskúšať si rôzne herné prvky. Zelená strecha pozitívne ovplyvňuje teplotnú stabilizáciu budovy, čím sa znižujú náklady na kúrenie a ochladzovanie budovy. Ďalší monitoring pomocou prístrojov nainštalovaných na mladých javoroch sa zameriava na presun vody od koreňov k listom, odkiaľ sa neskôr vyparí a prispieva k ochladzovaniu, čím sa vyhodnocuje tepelná bilancia kmeňov.

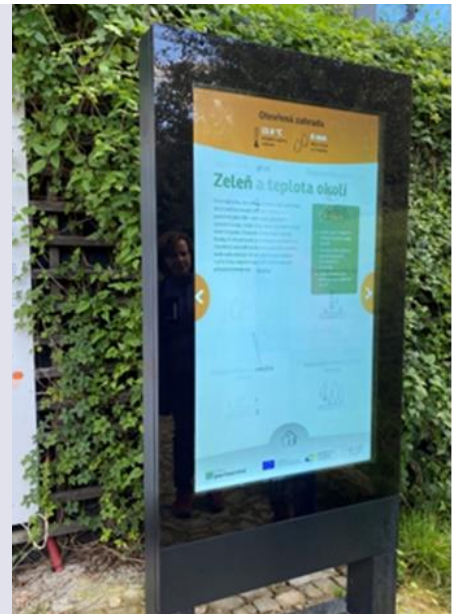
Využívajú aj odpadovú (šedú) vodu z väčšiny umývadiel. Prečistená voda sa využíva k zalievaniu záhrady a prostredníctvom koreňového jazierka dochádza k prirodzenému výparu, ktorý prispieva k ochladzovaniu okolia. V posledných rokoch sa však zaznamenala znížená hladina vody v jazierku, ktorá sa v dôsledku sucha a nedostatočných zrážok nestačí doplňovať ani v kombinácii so zelenými strechami. Spotrebu vody znižujú aj nainštalovanými špeciálnymi šetričmi (perlátory) na vodovodné batérie a toalety, ktoré dokážu znížiť spotrebu vody o jednu tretinu. Solárne panely na streche jednej z budov sa využívajú aj na ohrev vody pomocou elektrickej energie, ale aj pomocou tepelných čerpadiel. Pomocou rekuperačného systému je čistenie vzduchu zabezpečené umiestnením vetracej jednotky, ktorá okrem čistenia, v zime vzduch ohrieva a v lete ochladzuje.

Vďaka rôznym prebiehajúcim meraniam sa potvrdil pozitívny vplyv prispievajúci k pohode vnútorného prostredia a k úsporám energie na kúrenie a klímu. Zaujímavosťou však je porovnanie údajov z dvoch budov, ktoré majú odlišnú konštrukciu, systém vetrania, rozvod tepla a chladu zo spoločného zdroja, ale líšia sa aj typom strechy.

Veronika Murtinová, FEE
Foto: autorka

Voľne dostupná zelená strecha s hernými prvkami

Panel s údajmi z monitorovania areálu

V pozadí sa nachádza v jednom zo záhonov ponechaná pôvodná invázna rastlina Helianthus. V minulosti pokrývala celý areál

Jeden z herných prvkov nachádzajúci sa na voľne dostupnej zelenej streche. Zelená tabuľa ukazuje aktuálnu teplotu rôzneho typu povrchu strechy

Absolventská Erasmus+ mobilita v Casa da Horta v Portugalsku

Vždy ma lákalo odísť do inej krajiny, spoznať miestnych ľudí, jazyk, kultúru, históriu. Počas štúdia som stretával ľudí, ktorí boli niekedy na výmennom pobyte alebo na stáži a stále som si vravel ako by som išiel tiež, no za každým som si našiel dôvod, prečo „tento rok“ ostať. Ako sa blížili štátnice, tak som pochopil, že teraz je ten správny čas a rýchlo som otvoril stránku s ponukami stáží (<https://erasmusintern.org>), vyklikal si kritéria a začal prehľadávať. Netrvalo dlho a našiel som ponuku stáže v Porte, Portugalsko, v maličkovej asociácii s názvom Casa da Horta (komunitné, kultúrne, ekologické, vegánske, nestraničné, nehierarchické združenie – www.linkagram.it/app/casadahorta).

Ponuka ma upútala priam hneď, keďže táto malá neziskovka sa sústreďuje na zvyšovanie povedomia o rôznych environmentálnych, ekologických a sociálnych problémoch prostredníctvom rôznych foriem workshopov, diskusií či prednášok. 5 dní v týždni je vo večerných hodinách otvorená aj reštaurácia a bar, pričom predajom produktov a používaním surovín podporuje miestnych dodávateľov potravín a nápojov. Hostuje pravidelne umelcov, organizuje hudobné koncerty, čítania a iné. Zároveň funguje bez hierarchickej štruktúry, rozhoduje sa o všetkom spoločne na spoločných stretnutiach raz týždenne a všetci členovia tímu tak zdieľajú rovnoprávne postavenie.

Čas tu beží veľmi rýchlo, pretože každý deň sa striedajú rôzne akcie. Za posledné dva týždne sme premietali tradičné balkánske krátkometrážne filmy, po ktorých nasledoval hudobný jam tradičnej balkánskej hudby, ďalej sme mali workshop na tému kolonializmus, ktorý otvára dôležité morálne otázky aj v súčasnosti, najmä v krajinách ako Portugalsko, ktoré bolo v minulosti významným kolonizátorom. Hostovali sme workshop kreativity, indický večer, pub kvíz, tanečný workshop brazílskych tancov a takmer každý deň sme mali rôznych hudobných hostí.

Momentálne som tu tri mesiace, avšak cítim sa, akoby to bolo len pred pár týždňami, čo som prišiel. Pred sebou mám ešte ďalšie tri mesiace, na ktoré sa nesmierne teším, pretože nový rok určite prinesie mnoho nových nápadov a akcií. Ak chcete vidieť, ako to tu u nás vyzerá, no neviete nás navštíviť, tak nás viete samozrejme nájsť na sociálnych sieťach, napr. na Instagrame: <https://www.instagram.com/casa.da.horta/>

Samuel Blaško, absolvent FEE
Foto: autor

Erasmus+ na Kréte

Posledný septembrový týždeň mali zamestnanci Katedry prírodného prostredia Lesníckej fakulty doc. Katarína Střelcová, Ing. Adriana Leštianska, Mgr. Miriam Válková a Ing. Jozef Zverko možnosť zúčastniť sa tzv. „International Week in Digital and Soft Skills Development, 26th – 30th September 2022“ v rámci programu Erasmus+ International Week na Kréte v meste Chania. Témou medzinárodného týždňa bol rozvoj digitálnych a personálnych zručností vo vyučovacom procese a praxi.

Organizátorom podujatia bola Hellenic Mediterranean University, jedna z najväčších vzdelávacích inštitúcií v Grécku. Univerzita má 5 fakúlt/campusov, ktoré sa nachádzajú v rôznych častiach ostrova Kréta. Medzinárodný týždeň prebiehal pod záštitou Katedry elektronického inžinierstva so sídlom v Chanii a Athena European University.

Program podujatia bol bohatý. Zúčastnili sme sa mnohých podnetných prednášok, prezentácií a workshopov, na ktorých sme zdieľali s kolegami zo zahraničných univerzít z celého sveta a s odborníkmi z praxe najnovšie poznatky a technológie využívané vo vzdelávacom procese. Samozrejme aj my sme aktívne prispeli k prezentovaniu inovácií a kreatívnych metód uplatňovaných na Technickej univerzite vo Zvolene.

Ing. Miriam Válková prezentovala prednášku „Open minds and be prepared for the future“ o moderných výučbových technológiách na TU vo Zvolene a doc. Katarína Střelcová vo svojej prednáške oboznámila účastníkov programu s „New teaching and research platform – web application with a unique online transfer of measured data“.

Okrem odborných aktivít sme spoznávali aj prírodné krásy, ekosystémy, bohatú históriu a folklór Kréty.

Účasť na programe Erasmus+ odporúčame nielen študentom, ale aj zamestnancom univerzity.

Katarína Střelcová, Adriana Leštianska,
Miriam Válková, Jozef Zverko, LF
Foto: autori

Naša Erasmus+ mobilita na University of Agriculture v Krakove

Študenti a zamestnanci Fakulty techniky vycestovali v dňoch 19. – 23. 10. 2022 do Poľska na mobilitu v rámci programu Erasmus +. Navštívili University of Agriculture v Krakove, jej Faculty of Production and Power Engineering, ktorá je partnerskou fakultou Fakulty techniky TUZVO. Fakulty majú dlhodobú spoluprácu v oblasti vedy a výskumu, ako aj v realizácii mobilít študentov a zamestnancov v programe Erasmus+.

Erasmus + mobility v module Blended mobility with short-term physical mobility sa zúčastnilo 16 študentov druhého ročníka BŠ, 1 doktorand bol na stáži Short-term doctoral mobility a 5 zamestnanci absolvovali Erasmus+ Staff Mobility for Teaching and Training (foto 1).

Našu početnú skupinu 22 Slovákov prijali zamestnanci University of Agriculture veľmi srdečne a pripravili nám bohatý program. Úvodné prednášky s prezentáciou fakulty mali dekan prof. dr. hab. inž. Sławomir Kurpaskan (foto 9) a prodekan pre vzdelávanie dr. hab. inž. Urszula Malaga – Tobała, prof. UR (foto 4). Hneď prvý večer sme sa zúčastnili na študentskej konferencii o start-up podnikoch a korporáciách (foto 2), ktorá bola veľmi zaujímavá a podnetná. Študenti absolvovali online prednášku z predmetu metrológia (foto 7) a prednášky slovenských pedagógov na vybrané témy (foto 10). Pre všetkých boli veľmi zaujímavé prezentácie výborne vybavených laboratórií fakulty spojené s praktickými ukázkami výskumných činností a certifikovaných meraní pre prax. Navštívili sme Laboratórium hodnotenia kvality biologických materiálov (foto 5), Laboratórium technológie výroby a hodnotenia biopalív (foto 3), Laboratórium energetického využitia odpadov (foto 6) a Laboratórium robotických systémov (foto 8). Prezentácie boli spojené s odbornými prednáškami poľských odborníkov na dané témy.

Pre všetkých účastníkov Erasmus+ mobility bola cesta do Krakova, navštívená fakulta, nádherné historické mesto a všetky aktivity s cestou spojené veľkým zážitkom, za ktorý ďakujeme hostiteľom a usporiadateľom, za štipendijnú podporu ďakujeme programu Erasmus+.

Erika Sujová, FT
Foto: Ján Melicherčík

Na dokreslenie atmosféry našej mobility a spokojnosti študentov, uvádzam reakcie niektorých z nich:

4

Našu cestu do Krakova hodnotím veľmi pozitívne. Nadobudol som celkovo dobrý dojem z hosťujúcej školy, či už ide o priestory, učiteľov či žiakov. Ubytovanie bolo veľmi slušné, vybavené a na dnešné pomery cenovo dostupné. Preto ho hodnotím veľmi pozitívne.

Celkovo sme zažili veľa zaujímavých nových vecí, zábavy, načerpali nové informácie a urobili si širší rozhľad v preberanej problematike.

Na záver mi nedá nespomenúť veľmi uvoľnenú náladu medzi našimi pedagógmi. Príjemná atmosféra pridala na celkovej pohode.

Ďakujem veľmi pekne, že som sa mohol zúčastniť na tejto akcii. Bolo super!

S pozdravom,
Orolin Patrik

Adrián Moravčík 27. 10 19:21

Dobrý deň, posielam Vám moju spätnú väzbu ohľadom Erasmus pobytu v Poľsku. S mobilitou som bol celkovo veľmi spokojný a osobne si myslím, že to bola vynikajúca príležitosť zažiť študentský život aj niekde inde, obohatiť sa o trochu inšie vedomosti a poznatky, a zažiť kúsok z inej kultúry. Nevýhodou pre mňa bolo veľa poľštiny, keďže som sa s ňou zatiaľ veľmi nestretol, mal som trochu problém porozumieť. Ale časom pri pomalšom rozprávaní to už bolo lepšie a aj výklad profesorov bol pre mňa potom zaujímavejší. Celkovo hodnotím veľmi pozitívne a ďakujem že som sa mohol zúčastniť!.

Michal Kružliak 25. 10 17:21

Skúsenosť s Erasmus+ hodnotím veľmi pozitívne. Dodalo mi to veľa skúsenosti, veľa nových zážitkov a v neposlednom rade sme sa ako kolektív dobre zabavili.

Predstavená škola bola na dobrej úrovni prezentované laboratória boli zaujímavé a vybavené fakt na úrovni. Návšteva univerzity zanechala vo mne dobrý dojem.

5

pokračovanie článku – nasledujúca strana

Ján Komendák 24. 10 21:42

erasmus+ : spoznanie nových ľudí, nového mesta, novej univerzity v zahraničí, škoda že to bolo tak krátko rád by som znovu išiel, môžem odporučiť každému kto váha nech ide

Marek Gábor 25. 10 10:47

Dobrý deň píšem vám ohľadom Erasmus+
Mne sa tam veľmi páčilo . Navštívil som novú krajinu.
Zistil som niečo nové o obnoviteľných zdrojoch.
Lepšie som spoznal svojich spolužiakov .

Českí študenti na Fakulte techniky TUZVO v rámci programu Erasmus+

Erasmus+

V zimnom semestri akademického roka 2022/2023 absolvovali študenti Samuel Varga a Matěj Vedral študentskú Erasmus+ mobilitu na Fakulte techniky TUZVO. Ich domovskou fakultou je Fakulta strojní Technickej univerzity v Liberci, kde sú aktuálne študentmi druhého ročníka bakalárskeho štúdia. Štúdium piatich vybraných odborných predmetov (základy používania CAD systémov; elektrotechnika a elektronika; manažment výrobných procesov; časti strojov a štatistické vyhodnocovanie dát) absolvovali v slovenskom jazyku, čo im nerobilo žiadne problémy, ako dokazujú aj ich výborné študijné výsledky.

V rámci prevádzkových cvičení sa spolu so študentmi FT zúčastnili zaujímavých odborných exkurzií do výrobných podnikov. Prirodzene, ako zvedaví mladí ľudia si robili aj individuálne výlety do okolia a tak spoznávali náš kraj. Z ich reakcií na Erasmus + mobilitu je zrejmé, že boli spokojní a svoje štúdium vo Zvolene pokladajú za zaujímavé a prínosné. Ďakujeme, že si vybrali štúdium u nás a tešíme sa na ďalších šikovných erasmákov.

Erika Sujová, FT

Takto spomínajú naši českí erasmáci na svoj pobyt na TUZVO:

„Náš pobyt ve Zvolenu začal krásným slunečným počasím. Na internátu Bariny nás mile přivítali a ubytovali. S umístěním jsme velmi spokojeni, je to nedaleko jakékoli budovy školy. Všichni, včetně učitelů, na nás byli milí a díky tomu jsme měli velmi příjemný pobyt, i přes naše jazykové bariéry. Během pobytu jsme měli možnost poznat okolí Zvolena, od památek přes kluby až po provoz. Byli jsme se kouknout v Banské Bystrici na památník SNP, na náměstí a do Ministry of Fun, jednoho z největších klubů na Slovensku. Během “prevádzkového týždňa” jsme měli možnost nahlédnout do firem jako například Volkswagen, MTS, Nemak a PPS Group v rámci vyučovaných předmětů. Jako jedno z posledních míst jsme navštívili geografický střed Evropy, který nás mile překvapil jak blízko od nás byl. Erasmus jako takový bychom doporučovali každému, kdo se nebojí změny, chce poznat nové lidi a nové prostředí. Město leží nedaleko armádního letiště a jednou za čas je na obloze vidět prolétat stíhačky. Vedle školy jsou sovy, orli a jestřábi. Nejvíce času jsme však strávili v posilovně. Zvolen jako město je velmi pěkné. Zažili jsme tady hodně pěkných zážitků.“

Samuel Varga a Matěj Vedral, študenti 2.ročníka Technickej univerzity v Liberci, účastníci programu Erasmus+

FASÁDA TUZVO: Ako ďalej?

Po havárii kamenného obkladu obvodového plášťa, ktorého sme boli svedkami v júli 2020, a po následnej analýze ďalšej vonkajšej konštrukcie – snolamov, ktorých pokročilá korózia taktiež indikovala vážne statické problémy, vedenie Technickej univerzity vo Zvolene dalo vypracovať statické posudky Stavebnou fakultou Žilinskej univerzity a Ústavom súdneho inžinierstva v Žiline.

V posudkoch znalci z odboru stavebníctva konštatujú, že „príčinou kolapsu nosnej časti fasády je postupné vyčerpanie únosnosti mechanických kotiev a riziko kolapsu ostatných častí fasád s kamenným obkladom realizovaných identickým spôsobom je vysoké“. Taktiež uviedli, že „je nutné túto situáciu riešiť okamžite“. Ďalej konštatovali, že „pri prepočte únosnosti bol zistený havarijný stav nosnej konštrukcie snolamov a je nutný okamžitý návrh opravy, aby nedošlo ku kolapsu“, taktiež že „vzhľadom na identifikované značné poškodenia a konštrukčné chyby betónových častí nie je možné kotviť do železobetónovej nosnej konštrukcie akýkoľvek ťažký obkladový systém fasády, keďže hrozí opäť kolaps a verejné ohrozenie“. Vedenie Technickej univerzity vo Zvolene preto rozhodlo o odstránení kamenného obkladu a snolamov, ktorých demontáž sa už začala.

Budova Technickej univerzity vo Zvolene je považovaná za jedno z najvýznamnejších diel architekta Vladimíra Dedečka. Už v dobe návrhu a realizácie však skladba plášťa budovy nezodpovedala požiadavkám na energetickú hospodárnosť.

Železobetónové štítové steny, iba symbolicky zateplené z interiéru tenkou primurovkou z pórobetónu, rozsiahle tepelné mosty vo forme železobetónových rámov a stužujúcich pásov, vytvárajú z budovy energeticky náročný a tepelný ostrov. V súvislosti s klimatickými zmenami nastáva aj problém tepelnej pohody vo vnútorných priestoroch.

Zamestnanci aj študenti musia strpieť veľké výkyvy teplôt v zimnom období i enormné prehrievanie počas horúcich vln v lete. Prináša to taktiež nároky na vyššiu spotrebu elektrickej energie kvôli dokurovaniu v zime alebo klimatizácii v lete – s dopadom na zvýšenie spotreby primárnej energie a súvisiacu tvorbu emisií skleníkových plynov. Kovové konštrukcie snolamov, pri ktorých je ťažko hľadať inú funkciu okrem vytvorenia kulis, majú z hľadiska kontroly slnečnej radiácie zanedbateľný význam. Naopak, podstatne znižujú osvetlenosť vnútorných priestorov. V lete zvyšujú tepelnú záťaž, keďže na južnej fasáde dochádza k naakumulovaniu množstva tepelnej energie práve v kritickej časti dňa. Pri detailnom pohľade pôsobia obzvlášť neesteticky, vidieť na nich rozsiahlu

koróziu vrátane ohrozenia nosných prvkov, a to aj napriek tomu, že už po 12 rokoch užívania boli sanované hliníkovou farbou. Čo je však na základe statického posúdenia obzvlášť závažné, železobetónové konzoly, na ktorých je kovová konštrukcia uložená, predstavujú z dôvodu ich nedostatočného vystuženia riziko ďalšej havárie. Okenné výplňové konštrukcie, pôvodne z ocelových profilov so zasklením hliníkovými lištami, boli pred rokom 2000 sanované prídavným zasklením do hliníkových rámov a tiež už nespĺňajú súčasné tepelno-technické požiadavky.

Budova Technickej univerzity vo Zvolene sa prezentuje ako súčasť kultúrneho dedičstva v kontexte slovenskej architektúry. Avšak pri súčasnom žalostnom pohľade po poslednej havárii fasády, pri dôslednom pohľade na niektoré jestvujúce schátrané konštrukcie, pri enormných úctoch za spotrebu energie i pri všetkej zodpovednosti za zhoršujúcu sa klímu a ohrozenie energetickej bezpečnosti sa črtá výzva navrhnuť a zrealizovať významnú obnovu, ktorá by presahovala rámec repliky a zakonzervovania pôvodného stavu.

Ide pritom o modernú školskú budovu, ktorej sanácia sa musí vtesnať do reálneho rozpočtu v dobe napätej ekonomickej situácie. Podmienky na pridelenie najdostupnejšieho zdroja na obnovu – dotácie na zníženie energetickej náročnosti – jednoznačne diktujú splnenie dvoch predpokladov: významné zníženie spotreby energie a umiestnenie obnoviteľného zdroja energie. Je jasné, že iba na „kultúrnu“ obnovu budovy cestou zakonzervovania pôvodného zámeru v obdobnom rozsahu, ako bola rekonštrukcia Slovenskej národnej galérie – ďalšej problematickej stavby architekta Dedečka – prostriedky nezískame. Akokoľvek citlivo chceme pristupovať k samotnej obnove, ak má byť zmysluplná a udržateľná, bude nevyhnutné zasiahnuť do pôvodného stavebného a materiálového riešenia.

Naša vízia obnovy by mala priniesť architektonické dielo, ktoré reflektuje technológie 21. storočia. Budova by sa mala stať ikonickou stavbou. Reprezentovala by univerzitu (a výskumno-vzdelávací priestor), ktorej ambíciou je byť nositeľom, realizátorom a propagátorom nových progresívnych myšlienok a riešení, ktoré prinesú zníženie spotreby energie, prínosy pre životné prostredie i skutočne nadčasový dizajn. Táto vízia bola prezentovaná aj na akademickej slávnosti pri príležitosti významných výročí univerzity. Návrh obnovy predpokladá:

- náhradu pôvodného ťažkého kamenného obkladu systémom prídavnej tepelnej izolácie s ľahkým obkladom na báze moderných kompozitných materiálov alebo kontaktným zatepľovacím systémom s textúrou a farbou, ktorá sa najviac približuje pôvodnému vzhľadu fasády,
- sanáciu okenných výplňových konštrukcií a parapetných častí obalového plášťa,
- nahradenie kovovej konštrukcie slnolamov transparentnou zasklenou stenou v systéme dvojitej inteligentnej fasády s rešpektovaním pôvodného rastra – vzoru, členenia a približnej šírky prvkov pôvodnej kovovej konštrukcie, pričom jestvujúca železobetónová konštrukcia by nebola zaťažovaná novým systémom, ktorý by bol, naopak, ukotvený v úrovni vnútornej fasády,
- doplnenie stavebnej konštrukcie o prvky techniky prostredia a prvky s využitím obnoviteľných zdrojov energie (rekuperácie, fotovoltaických panelov),
- v konečnom dôsledku doplnenie o systém inteligentného využívania a zdieľania obnoviteľných zdrojov energie a riadenia techniky prostredia či tieniacich prvkov.

Ako funguje dvojité transparentná fasáda? Vonkajší prídavný zasklený systém vytvorí chránenú medzeru – energetický medzipriestor, ktorý bude kompenzovať výkyvy vonkajšej klímy. V zime bude v priestore teplota podstatne vyššia, ako vo vonkajšom prostredí – aj zásluhou pasívnych ziskov z obnoviteľných zdrojov energie (slnka) – čo zníži tepelné straty cez vnútorný plášť. Naopak, v lete bude systém samočinného odvetrávania a účinných žaluzií eliminovať prehrievanie. Do priestoru bude prístup a bude možné otvárať vnútorné okná, ale užívatelia asi uprednostnia prísun odfiltrovaného vzduchu z vetracieho systému, ktorého intenzitu si nastavia podľa potreby nezávisle od vonkajších premenlivých vplyvov.

Rekuperácia tepla a obnoviteľný zdroj – fotovoltaické panely – sa postarajú o zníženie spotreby primárnej energie. Významne sa zníži aj okolitý dopravný hluk. Ide pritom o súčasný hit – známu, overenú konštrukciu, ktorá sa úspešne uplatňuje na najmodernejších stavbách v nám podobných klimatických pásmach. Záujemcom o technické podrobnosti stačí vyhľadať „double skin facade“.

Architekti, ktorí zdedili autorské práva a ktorým autorský zákon dáva neobmedzené právo vyjadriť sa a zablokovať projekt obnovy (prípadne ju aj ako jediní projektovať), nástoja na zakonzervovaní pôvodného stavu s replikou slnolamov a kamenného obkladu štítov, s menšími vylepšeniami tepelnej ochrany s obmedzenými hrúbkami tepelnej izolácie, ktoré neriešia podstatné zníženie energetickej náročnosti, ani problematiku letného prehrievania a dokonca ani statickú únosnosť konzol. Hliníková alternatíva, ktorú ponúkli, je ekonomicky i environmentálne neudržateľná. Preto je neprijateľná a neakceptovateľná. Na základe toho vedenie Technickej univerzity vo Zvolene zamietlo návrh architektov na technické a architektonické riešenie obnovy kvôli neriešeniu podstaty zníženia energetickej náročnosti, ako aj pre vysokú finančnú náročnosť týkajúcu sa výmeny slnolamov. Argument, že pri inej alternatíve nebude zachovaný pôvodný vzhľad, by bol zdôvodniteľný iba pri výnimočnej historickej stavbe uvedenej na zozname UNESCO alebo pri pamiatkovo chránenom objekte. Ak by sa týmto princípom riadili napríklad autori vstupného areálu do múzea Louvre s ikonickou pyramídou, nikdy by nevznikla taká úžasná a nadčasová stavba. Tiež pritom vtedy narážali na vlnu odporu a nepochopenia.

Vedenie Technickej univerzity vo Zvolene vyvíja enormné úsilie pri dohodovaní sa s dedičmi autorských práv, pri hľadaní riešenia z patovej situácie a získaní zdrojov financovania. K dedičstvu architekta Dedečka pristupujeme, aj napriek výhradám a názorom laickej verejnosti, s úctou. Nie sme ani barbari, ktorí chcú budovu zbúrať, ako to dnes robia developeri, ani ju nechceme obaliť polystyrénom, ani nechceme vytvoriť jej karikatúru. Pred argumentom na zachovanie pôvodnej štruktúry fasády s plastickým výrazom s pôvodnou hĺbkou a hrou tieňov – 3D, ako to nazvali dediči práv – máme rešpekt. Nám však nejde o postmodernistický efekt, ale o vážnejšie a ďalekosiahlejšie dôsledky – aby sme z budovy

vytvorili modernú, skutočne nadčasovú stavbu s takmer nulovou spotrebou energie, v ktorej zamestnanci a študenti nájdu dôstojné prostredie a ktorá znesie kritérium zelenej univerzity.

Budova TUZVO je už jednoducho stavebne i morálne zastaralá. Niektoré konštrukcie sú už na hrane životnosti alebo za jej hranou a predstavujú bezpečnostné riziko. Kvôli bezpečnosti už bolo nutné prikrčiť k demontáži slnolamov, čím veľmi utrpí jej vzhľad i pôvodný zámer architekta. Kým sa nenájde rozumné riešenie, budeme sa s tým musieť zmieriť. Ak sa nenaplní naša vízia, táto výzva zostane nepochopená, alebo sa jednoducho nenájdu potrebné financie, budeme sa s tým musieť zmieriť navždy. Samozrejme, budú sa hľadať možnosti, ako čo najskôr zlepšiť aspoň tepelnú ochranu a znížiť tak neudržateľné energetické a environmentálne zaťaženie.

Jozef Štefko, DF
Foto: Mário Pelka

Pozn.: Vedenie Technickej univerzity vo Zvolene na svojom rokovaní dňa 14. novembra 2022 jednomyselne schválilo postup prác pri rekonštrukcii vonkajšieho plášťa hlavnej budovy.

Zamestnanci TUZVO na Muránskej planine

V dňoch 23. – 25. septembra 2022 navštívili zamestnanci Technickej univerzity vo Zvolene v rámci turisticko-poznávacieho výletu Muránsku planinu. Výlet zorganizovala Komisia rekreačnej starostlivosti Univerzitnej odborovej organizácie pracovníkov TUZVO v spolupráci s Oddelením riadenia ľudských zdrojov Technickej univerzity vo Zvolene.

Výlet na Muránsku planinu bol určený pre zamestnancov a ich rodinných príslušníkov a jeho cieľom i prínosom malo byť pozitívne trávenie voľného času, utužovanie medziľudských vzťahov, tímovosť a regenerácia pracovnej sily.

Program zostavili Imrich Vida (za KKŠ UOO), Renata Monišová (za KRS UOO) a Anka Beňová (za ORLZ) tak, aby si v ňom každý z 37 účastníkov, od detí po dospelých, našiel to svoje. Výlet bol taktiež zameraný na zvýšenie informovanosti o prírodných krásach a kultúrnych pamiatkach Slovenska. Nezabudnuteľné zážitky posilnilo dobré počasie, nie vždy isté z dôvodu časovej rezervy pri plánovaní takejto akcie.

Prvý deň sme navštívili Sysľovisko, veľmi obľúbené a vyhľadávané miesto najmä rodinami s deťmi. Lúka plná sysľov (*Spermophilus citellus*) sa nachádza v lokalite Biele vody v Národnom parku Muránska planina, približne 2,5 km od obce Muráň. Syslie rodinky je možné pozorovať v období od marca do septembra, potom sa ukladajú na zimný spánok. V termíne našej návštevy sa nám vo svojej aktivite na lúke predviedol len jeden statočný sysleň, ktorý vzápätí zmizol vo svojej nore.

Z domčekov sysľov vyrastali asi 15 cm vysoké rastliny, ktoré vyklíčili vo vhodnom prostredí zo semien slnečnice (vzhľadom na predchádzajúce sucho a následné dažde) a svedčili o tom, že ich návštevníci s obľubou krmia. Potešili sme sa aspoň pohľadmi na somárikov, verných spoločníkov a kamarátov sysľov, ktoré spásajú trávu v okolí ich príbytkov. Spolunažívanie má pre nich veľký význam a my sme mali možnosť vidieť príklad symbiózy, biologickej interakcie medzi zvieratami na zabezpečenie prežitia.

Po krátkej prestávke sme pokračovali v ceste do hotela Heľpa, v Kráľovoohľskej časti Nízkych Tatier, kde nás privítal milý personál a čakalo nás ubytovanie a strava na dve noci. Prostredie hotela bolo veľmi príjemné a môžeme ho odporučiť pri propagácii agroturistiky. Po výbornej večeri bol program zameraný na rozvoj tímovosti. Nasledoval bowling, ktorý ocenili najmä súťaživí jednotlivci, a nechýbala ani dobrá nálada a príjemné rozhovory.

Na druhý deň ráno sme sa vybrali na celodenný výlet. Vstúpili sme do kráľovstva Muránskej planiny a absolvovali 12 km dlhú trasu. Naše kroky smerovali z Pohanského, náučnými chodníkmi do Brezna. Oddýchli a občerstvili sme sa na menej známej Dedečkovej chate, ukrytej v kopcoch Horehronia medzi Breznom a Mýtom pod Ďumbierom, odkiaľ boli výhľady na hotel Partizán. Myslím, že tento deň dlho zostane v pamäti nás, účastníkov výletu. Organizátori zvolili krásnu trasu a celkové dojmy z nádhernej prírody umocňovalo slnečné počasie, výborná viditeľnosť na Chopok, Tále a okolité vrchy pohoria Nízke Tatry, aj emotívne pohľady na farbami hrajúcu jesennú prírodu. Chodník viedol lúkami s jesennými kvetmi, napr. jesienkou obyčajnou (*Colchicum autumnale*) a ostropestrecom (*Silybum marianum*), videli sme typické, učupené drevené prístrešky na okraji lesa, pasúce sa ovce a keď chodník viedol lesom, dýchali sme čistý vzduch a mohli zbierať hriby. Pokojná atmosféra prírody, vôňa kvetov i stromov vo vzduchu, čo charakterizuje zelenú krajinu a príklady ekosystémových služieb, sa dá slovami ťažko opísať. Samostatne i v skupinkách, v tichosti i rozhovoroch, cesta ubiehala rýchlo. Osobitným zážitkom bol výstup na 40 metrov vysokú rozhľadňu na vršku Horné Lazy nad Breznom. Naša cesta k nej stúpala najprv po lúke k zalesnenému kopcu a jej vrchol bolo vidieť nad hranicou lesa. Potom sme po lesnom chodníku prišli k rozhľadni, ktorá siahala nad vrcholky stromov a ponúkala nám krásne 360 stupňové výhľady na Nízke Tatry, Horehronské podolie, Muránsku planinu a Veporské vrchy. Samotná rozhľadňa je kovová a schody sú mriežkové, s mriežkovým zábradlím. Výstup na ňu bol výzvou najmä pre tých z nás, ktorí majú strach z výšok. Náučný chodník celým lesom bol citlivo doplnený info-drevorezbami na motívy prírody. Záver týby bol v Brezne, kde už na nás čakal autobus a odviezol nás späť do Heľpy. Po návrate sa záujemcovia mohli zregenerovať v hotelovom wellness centre a po večeri nasledovala zábava v spoločenskej sále v príjemnej atmosfére, ku ktorej prispeli všetci zúčastnení.

V nedeľu bol program výletu zameraný na spoznávanie historických pamiatok Slovenska. Všetci účastníci veľmi ocenili zámer organizátorov navštíviť klenot Pohronia – zrekonštruovaný hrad Slovenská Ľupča. Pozornosť zaujala úvodná, pútavá prednáška o pôvode hradu a pomenovaní mesta Ľupča (z latinského slova *lupus* – vlk) pri lipe Mateja Korvína, ktorý pod ňou sedával. Naš záujem neutíchal počas celej prehliadky hradu a vydržal až po jej záver, a to pri historických zbierkach na zadnom nádvorí.

V pokoji domova sme sa už zregenerovali a spokojní tešili z možnosti spoznať bohatstvo našej krásnej krajiny a stráviť voľný čas s kolegami z univerzity. Povedané slovami Andreja Sládkoviča: „Beda, kto v mori vidí len vodu, kto nepočuje nemú prírodu, kto v skalách vidí len skaly.“ Naše úprimné poďakovanie patrí KRS UOO TUZVO a ORLZ TUZVO za manažment a logistiku tejto vydarenej akcie a tiež zamestnávateľovi v spolupráci s odborovou organizáciou za jej finančnú podporu.

Monika Žofková, LF

Foto: autorka

Jesenné potulky Arboréetom Borová hora

V dňoch 7. a 8. októbra 2022 mali návštevníci Arboréeta Borová hora možnosť využiť relatívne priaznivé počasie tohtoročnej jesene a pokochať sa malebnými jesennými scenériami. Konala sa tam akcia Jeseň v arboréte.

Rôznorodé vyfarbenie listov drevín, zahŕňajúce škálu všetkých hrejivých až zemitých farieb, podčiarkovalo ich rozmanitý tvar a umocňovalo pokojnú atmosféru vhodnú na aktívny oddych spojený s poznávaním jesennej prírody.

Počas vstupu so zabezpečeným odborným výkladom, ktorého sa v sobotu zúčastnilo 45 návštevníkov, mohli obdivovatelia drevín využiť možnosť poznávať listy, plody, púčiky drevín, dozvedieť sa viac o ekologických nárokoch stromov a krov, ako aj o podmienkach na ich úspešné pestovanie. Informácie o výsadbe, pestovaní a údržbe drevín mohli návštevníci získať aj v rámci odbornej poradenskej činnosti.

Pripravené ukážky jesenných aranžmánov demonštrovali využitie druhej pestrosti listov, plodov, konárikov a mimoriadnu krehkú krásu drevín.

Akcie Jeseň v arboréte sa celkovo zúčastnilo viac ako 250 návštevníkov, všetci odchádzali plní pozitívnych dojmov.

Ivana Sarvašová, ABH
Foto: autorka

KONIEC PODPISOM ČERSTVÝCH ABSOLVENTOV NA CHODNÍKY V OKOLÍ UNIVERZITY

Ukončenie vysokoškolského štúdia nielen na našej univerzite je tradične spojené s podpisom čerstvých absolventov na betónové chodníky, či asfaltové plochy v okolí školy a internátov.

Tento rok sa študenti programu ekológia lesa na Lesníckej fakulte rozhodli, že dlhoročný zvyk zmenia.

Študenti spolu s vedením univerzity sa priklonili k inému, inovatívnejmu riešeniu. Areál univerzity obohatili o absolventský strom, ktorý spoločne zasadili. Odborná konzultácia vzhľadom na ideálny strom prebehla úspešne a prvenstvo získala lipa malolistá. Tento mohutný listnatý strom je z pohľadu fytoecológie drevinou sutinových lesov. Násypy stavebného odpadu, ktoré tu ostali po výstavbe univerzity perfektne pripomínajú sutinové spoločenstvá, v ktorých sa táto drevina vyskytuje.

Po úspešnom ukončení štátnych skúšok sa absolventi v spolupráci s vyučujúcimi pedagógmi študijného programu pustili do sadenia. Mladý zasadený strom príkladne pokrstili,

označili pamätnou tabuľou, na ktorej sú uvedené mená absolventov a výstižný citát. Starostlivosť o nový, mladý strom prešla pod patronát Katedry prírodného prostredia.

Martin Danilák, absolvent LF
Foto: autor

LKT Trstená – 50 rokov tradície

LKT, s.r.o., Trstená na Orave si pripomína 50 rokov svojej existencie. Pri príležitosti tohto významného jubilea sme počas hlavných cvičení (HC) z predmetu lesnícke mechanizačné prostriedky (LMP) v dňoch 18. 10. 2022 a 20. 10. 2022 navštívili tohto významného výrobcu lesníckej techniky.

LKT Trstená, s.r.o., má za sebou 50-ročnú tradíciu výroby lesníckych traktorov. Za ten čas sa značka LKT stala univerzálnym označením, synonymom, všetkých strojov podobnej konštrukcie a zamerania. V uvedenom období bolo vyrobených viac ako 17 000 ks traktorov vo viac ako 18 modeloch a 50 modifikáciách. Uvedené fakty svedčia o tom, že LKT Trstená patrí k popredným svetovým výrobcam lesníckej techniky.

V súčasnosti má spoločnosť cca 80 zamestnancov. Hlavným výrobným programom je výroba lesníckych kolesových traktorov vo výkonovej rade 90 kW – 194 kW. V novom žlto-zelenom dizajne sú v súčasnosti expedované do viac ako 26 krajín sveta. Najviac odberateľov je z Nemecka, Rakúska, Švajčiarska, Francúzska, Poľska, Ruska, Ukrajiny a v neposlednom rade z krajín bývalej Juhoslávie. Len počas posledných dvoch rokov spoločnosť LKT, s.r.o., poslala do Bosny a Hercegoviny 65 traktorov, čo je pri momentálne mimoriadne silnej medzinárodnej konkurencii veľmi dobrý výsledok.

Počas exkurzie študenti mali možnosť oboznámiť sa s bohatou históriou spoločnosti, s montážnou linkou, modernými výrobnými technológiami, rozpracovanými konštrukčnými skupinami. Bola pre nich pripravená výstavka vyrobených strojov pripravených na expedíciu. Niektorí študenti mali možnosť na jednom z nich – LKT 130, si

50
1971-2021
LKT

aj jazdiť, a tak získať skúsenosti s ovládaním strojov s hydrostatickým pohonom.

Počas exkurzie mali študenti možnosť diskutovať s odborníkmi zamestnanými v spoločnosti. Na exkurzii nás sprevádzala Mgr. M. Fukasová, ktorá v záverečnej diskusii na otázku študenta týkajúcu sa zabezpečenia servisu na výrobky odpovedala: „Prvoradým cieľom spoločnosti a všetkých jej zamestnancov je dodávať vysoko kvalitné, technicky spoľahlivé a pritom cenovo prijateľné výrobky, ktoré spĺňajú všetky požadované technické a ekologické normy a predpisy. Používateľom našich strojov ponúkame nielen odborný servis a originálne náhradné diely, ale aj manažment nulových porúch, t. j. prehliadku stroja a návrh generálnej opravy hlavných uzlov.“

Významné medzníky v živote spoločnosti:

1961 – v Trstenej začína tradícia strojárnej výroby v novozaloženom závode podniku KOOH-I-NOR Bílovec. Jeho prvý výrobný program bol zameraný na drobné dielce a výlisky pre automobilku TATRA.

1965 – závod v Trstenej sa stal súčasťou podniku TATRA Kopřivnice, postupne sa rozrastal o nové priestory a novú výrobnú halu. Výrobný program sa rozšíril o ďalšie komponenty pre osobné a nákladné automobily TATRA.

pokračovanie článku – nasledujúca strana

LKT 75 – priekopník medzi lesníckymi traktormi v krajinách strednej a východnej Európy. Prvý prototyp vznikol pred 50 rokmi.

Študenti pri traktore LKT 150

1969 – závod v Trstenej sa stal súčasťou vtedajších Turčianskych strojárni (TEES) Martin, kde sa vyrábali kabíny, kryty motorov pre autožeriavy a ďalšie komponenty pre mobilné stroje finalizované v podniku TEES a neskôr ZŤS. Začali prípravy k výrobe nového nosného produktu – lesníckeho kolesového traktora LKT-75.

1971 – v Trstenej bolo zmontovaných prvých päť strojov LKT-75 v rámci overovacej série a začala novodobá história továrne a značky LKT zameranej na výrobu strojov pre mechanizáciu lesníckych prác. Stroj LKT-75 bol vôbec prvým lesníckym kolesovým traktorom vyvinutým a vyrobeným v krajinách strednej a východnej Európy. Vyznačoval sa jednoduchou konštrukciou a spoľahlivosťou. Konštrukčné riešenie riadenia pomocou natáčania predného a zadného rámu, na ktorých sú pevné nápravy s neriadenými kolesami, sa v praxi veľmi osvedčilo, čo sa stalo neskôr základom konštrukcie prakticky všetkých ďalších strojov LKT.

1974 – nový inovovaný typ LKT 80 nahradil prvý model LKT-75. Boli vylepšené pracovné podmienky obsluhy a prevádzkové parametre. Traktor dostal uzavretú bezpečnostnú kabínu s posúvateľnými dverami, vybavenú novým sedadlom vodiča a kúrením. Model LKT-80 sa svojou kvalitou a nadčasovým dizajnom zaslúžil o to, že si značka LKT vybudovala významné postavenie na trhu špeciálnej lesníckej techniky a tovarň v Trstenej s ročnou produkciou takmer 1000 traktorov ročne patrila k najvýznamnejším svetovým výrobcam tejto techniky.

1982 – začala sériová výroba modelu LKT 81, ktorý bol takmer bez zmeny vyrábaný do roku 1993 a počet kusov sa vyšplhal takmer na 6000. V tom istom roku bola do Trstenej presunutá výroba aj dovtedy

najvýkonnejšieho typu LKT 120, ktorý bol určený na export do bývalých štátov Sovietskeho zväzu a do Nemecka. Stroj bol vyrábaný v dvoch základných modifikáciách: ako základný stroj LKT-120 A a ako ťahač LKT-120 B určený na bezúväzkové približovanie dreva pomocou čelustového drapakú, umiestneného na sklopnom ramene.

1987 – na trh prišla výkonnejšia verzia LKT 81 TURBO, ktorý sa dodnes radí k najrozšírenejším a najpoužívanejším špeciálnym lesníckym traktorom u nás i vo svete.

1989 – začala produkcia univerzálneho kolesového zemného stroja UZS-050, použiteľného ako nakladač aj ako rýpadlo nielen v lesníctve, ale aj v stavebníctve a poľnohospodárstve.

1990 – značka LKT a výrobný závod LKT v Trstenej boli dlhé roky súčasťou koncernu ZŤS (Závody ťažkého strojárstva). Po zmenách v roku 1989 sa začalo obdobie transformácie, osamostatňovania sa a reštrukturalizácie firmy.

1995 – na trh prichádzajú ťahače typového radu LKT-90, ktoré sa vyznačovali predovšetkým novým dizajnom, komfortným ergonomickým vybavením kabíny a novým systémom automatickej transmisie.

2001 – z Trstenej vyšiel nový model traktora LKT 82, ktorý po inováciách patrí k najúspešnejším modelom spoločnosti LKT, s.r.o., aj dnes.

2002 – traktory značky LKT dostali nové farby – zelenú a žltú.

2009 – bol inovovaný obľúbený model traktora LKT 81 na nový model LKT 81 ITL, ktorý dnes patrí k najpredávanejším traktorom spoločnosti LKT, s.r.o.

2011 – začala produkcia nového typu traktora značky LKT 150.

2013 – na trhu sa objavil nový model LKT 175.

2019 – bol predstavený model LKT 60, ktorý patrí do kategórie ľahších strojov, ktoré sú vhodné nielen na ťažbu, ale aj na lesopestovateľskú činnosť.

2020 – na základe konštrukčnej koncepcie „vlajkovej lode“ značky LKT – LKT81ITL bol vytvorený nový model traktora LKT130.

2021 – značka LKT predstavila nový model tzv. „kombi“ stroja LKT210, ktorý v sebe spája technológie ťahača na úväzkovú aj bezúväzkovú formu ťažby, vyvážacieho stroja (forvardera) a tiež harvestra, pretože hydraulický manipulátor môže byť vybavený stínacou hlavou. Pre takéto moderné stroje sa používa v anglosaskej literatúre označenie forvester, resp. harvester.

2022 – bol inovovaný model z ťažšej produktovej rady strojov – LKT150.

Spoločnosť LKT, s.r.o., Trstená sa svojím know-how zaraďuje medzi popredných svetových výrobcov lesníckej kolesovej techniky. Pri príležitosti 50-ročného jubilea všetkým pracovníkom spoločnosti, bývalým aj súčasným, ďakujeme za stroje, ktoré v lesoch Slovenska odviekli kus poctivej práce a také stroje ako LKT 80 a LKT 81 sa stali doslova legendou. Pokiaľ máme na Slovensku takéhoto výrobcu, sme lesníckou veľmocou. Pri príležitosti významného 50-ročného jubilea želáme spoločnosti veľa pracovných úspechov – veľa inovatívnych nápadov pri vývoji nových výrobkov, a veľa spokojných zákazníkov. Všetko najlepšie!

Vladimír Štollmann, LF
Foto: archív autora

Najmenším traktorom vyrábaným v Trstenej je dnes LKT 60.

Forvester LKT 210

SL SLOVAKIA Slovenská Ľupča

– 100 rokov výroby lesníckej mechanizácie

V dňoch 18.10.2022 a 20.10.2022 študenti Lesníckej fakulty v rámci predmetu lesnícke mechanizačné prostriedky navštívili strojársku firmu SL SLOVAKIA, a.s., Slovenská Ľupča. Spoločnosť predáva svoje výrobky pod obchodnou značkou ESSEL a nedávno si pripomenula 100. výročie od spustenia výroby. Počas exkurzie nás sprevádzal predseda akciovej spoločnosti Ing. Martin Šurka a vedúci výskumu a vývoja Ing. Jozef Gregáň.

História spoločnosti
Spoločnosť bola vytvorená z malého strojárkeho závodu v Radvani, ktorý už od roku 1921 vyrábala jednoduché nástroje a pomôcky pre poľnohospodárstvo a lesníctvo. Po presťahovaní do Slovenskej Ľupče v roku 1952 sa výroba zamerala hlavne na výrobu malej mechanizácie na nakladanie a odvoz dreva a opravy nákladných áut. V roku 1961 bol závod pričlenený k Priemyselným výrobniam Štátnych lesov v Chrudimi. Začalo sa s výstavbou nových objektov v súvislosti s prípravou na vlastný vývoj a zložitejšiu výrobu. V r. 1967 došlo k premenovaniu na Strojárne štátnych lesov, národný podnik. Zámerom bolo vytvoriť vhodné podmienky na technizáciu lesného hospodárstva na Slovensku. Podnik sa členil na základný závod – Strojárenský závod v Slovenskej Ľupči a Odbytovo-obchodný závod v Liptovskom Hrádku. Z malého závodu sa v krátkom čase stal významný rezortný podnik Ministerstva lesného a vodného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu Slovenskej socialistickej republiky, ktorý vtedy zamestnával viac ako 600 pracovníkov. Postupne sa začali uvádzať do výroby rôzne

lesnícke mechanizačné a automatizačné prostriedky z vlastného výskumu a vývoja. Išlo najmä o vývoj hydraulických rúk na nakladanie a skladanie drevnej hmoty ucelenej typovej rady od 35 kNm do 120 kNm. Ich výroba bola spustená v r. 1970 pod obchodným označením HARA. Strojárne Štátnych lesov sa stali prvými výrobcami a gestormi v tomto segmente v rámci Rady vzájomnej hospodárskej pomoci (RVHP). Na túto slávnú históriu nadväzuje aj súčasná obchodná značka ESSEL, ktorá vznikla zo skratky SSL (Strojárne Štátnych lesov) fonetickým čítaním, t. j. podľa výslovnosti.

Ďalším nosným programom v tom období bol vývoj a výroba lesníckych lanoviek na približovanie kmeňov stromov z málo prístupných porastov o nosnosti od 1,5 do 5 t na vzdialenosť od 300 do 500 m.

Na manipuláciu drevnej hmoty v celých dĺžkach v centrálnych skladoch boli vyvinuté plnoautomatické manipulačné linky, ktoré predstavovali veľkstroje používané na meranie, delenie a sortimentáciu dreva. Odbúravali fyzickú náročnosť pri obsluhu a dosahovali vysokú produktivitu práce pri súčasnej vysokej výťažnosti cenných sortimentov dreva. Súčasťou výrobného programu boli ďalej pojazdné a stacionárne

stroje na štiepanie a štiepkovanie dreva, sústreďovacie traktorové navijaky a tiež drapáky.

Zoznam výrobkov pre lesné hospodárstvo

Zoznam strojov vyrobených pre lesné hospodárstvo za celé obdobie existencie spoločnosti je úctyhodný, pritom v mnohých prípadoch ide o mimoriadne náročné a vysoko sofistikované výrobky:

- Stroje pre škôlkársku a pestovnú činnosť: zvinovačka sadeníc RL-2, jamkovač pre sadenie drevín PK 7-014.
- Stroje na sústreďovanie dreva: drapákový procesor OS-35, odvetvovací stroj MAK-30, približovacia súprava PS 40 s navijakom TUN 40, lesnícka lanovka LANOR, lesnícka lanovka LS 1,5-300, lesnícka lanovka LS 5-500.
- Stroje pre odvoz dreva: hydraulické ruky HARA 35T, HARA 40, HARA 60, HARA 120.
- Stroje pre manipulačno-expedičné sklady: manipulačné linky: ML 026, ML 40, ML 80, skladový navijak SNSV-3000, hydraulická pojazdná štiepačka ŠPH 60, hydraulická priebežná štiepačka HŠP 100.

pokračovanie článku – nasledujúca strana

- Hydraulické žeriavy: ESSEL 40Z, ESSEL 91Z, ESSEL 100Z, ESSEL 120Z, ESSEL 125Z, ESSEL 140Z, ESSEL 145Z-94, ESSEL 160Z, ESSEL 180Z, ESSEL 195Z a ESSEL EC 185Z-96 (vyobrazený na titulnej fotografii).
- Drapáky: ESSEL EG 51.

Súčasnosť

Kľúčovým pre strojársku firmu bol rok 2014. Noví majitelia ju zachránili pred konkurzom a prišli s ambíciou vybudovať zo značky ESSEL modernú strojársku spoločnosť. Rozhodujúci bol vlastný výskum a vývoj, ktorý priniesol nové portfólio produktov tvorené špeciálnou odťahovou a manipulačnou technikou, hydraulickými žeriavmi a drapákmi. „Pred našim príchodom pracovalo vo firme 60 zamestnancov, dnes ich máme 180. Sú medzi nimi aj rodiny, ktorých celé generácie pracovali v našej spoločnosti. Ani počas pandémie spoločnosť neprepúšťala a dokázala udržať všetky pracovné miesta,“ povedal študentom počas exkurzie Ing. Martin Šurka, predseda predstavenstva akciovej spoločnosti SL SLOVAKIA.

To, čo značku ESSEL dnes odlišuje od väčšiny domácich strojárskych firiem, je vlastný výskum a vývoj. Medzi vlajkové produkty značky ESSEL v súčasnosti patria najmä vyprostovacie transportéry ESSEL Recovery. „Je to nadstavba na ťahače, ktorá dokáže vyprostiť aj 20-tonový kamión. Používa sa pri odťahovaní alebo haváriách nákladných automobilov. Aj tento model sme kompletne navrhli a vyrobili v našej firme, pričom si získava stále viac zákazníkov na takých náročných trhoch ako je Švédsko, či Fínsko,“ povedal Ing. Jozef Gregáň, vedúci vývoja a konštrukcie, ktorý je absolventom našej univerzity.

Spoločnosť SL Slovakia patrí v súčasnosti medzi významných výrobcov manipulačných zariadení vo svete. Sto rokov existencie je jednoznačným dôkazom kvality a životaschopnosti spoločnosti.

Nákladný automobil Tatra 148 s hydraulickou rukou HARA 60, Lesnícky skanzen Čierny Balog

Výrobky pod značkou ESSEL môžeme nájsť nielen na domácom trhu, ale aj po celom svete, napr. vo Veľkej Británii, Francúzsku, Nemecku, Švajčiarsku, Maďarsku, Českej republike, v Egypte, na Kube a inde.

Pri príležitosti významného jubilea spoločnosti SL SLOVAKIA ďakujeme za stroje, ktoré lesníkom uľahčili ťažkú prácu a pomohli im usporiť značné finančné prostriedky. Veľkým dielom ste prispeli k rozvoju lesného hospodárstva na Slovensku. Sme hrdí na to, že ako lesníci máme svoj podiel na dosiahnutí tohto významného výročia. Taktiež si vážime vašu ochotu podieľať sa na vzdelávaní našich absolventov. Do ďalších rokov vám prajeme pri formovaní ocele na stroje a zariadenia veľa úspechov, aby ste do sveta manipulačných zariadení vždy prinášali kvalitu a nové inovatívne nápady!

Vyprostovacie transportéry ESSEL Recovery

Vladimír Štollmann, LF

Foto: Archív autora

Exkurzia študentov Lesníckej fakulty na skúšobni hydraulických žeriavov; v prvom rade druhý sprava Ing. M. Šurka, tretí sprava Ing. J. Gregáň

POSTpandemická olympiáda pre študentov UTV v Európe

V dňoch 15. – 17. septembra 2022 sa uskutočnil už 11. ročník medzinárodnej športovej olympiády pre študentov – seniorov v Európe.

Napriek tomu, že COVID-19 z mapy sveta nezmizol, môžeme 11. ročník medzinárodnej športovej olympiády nazvať aj POSTpandemický. Každoročne sa snažíme prilákať čo najviac seniorov z Európy, avšak COVID-19 spolu s opatreniami k tomu prislúchajúcimi boli v posledných dvoch rokoch veľmi prísne. Nemusíme nikomu hovoriť, že organizovať hocikaké podujatie bolo do značnej miery rizikom. Aj keď sú seniori špecifická skupina, veľmi opatrní, chcú sa stretávať, cestovať, spoznávať nových ľudí.

Na 11. ročník sa prihlásili študenti z Turecka, Poľska, Maďarska, Českej republiky a Lotyšska. Samozrejme, nechýbali študenti z UTV Zvolen a iných UTV na Slovensku. Na prvý deň sme pripravili súťaž v streľbe zo vzduchovky, stolnotenisový turnaj a pretláčanie rukou. V poobedňajšom bloku disciplíny ako hod na cieľ, hod na presnosť, kop na bránu – jednoducho, nenáročné aktivity vhodné pre tento vek. Na druhý deň bol naplánovaný bowlingový turnaj. Pre zahraničných študentov sme pripravili aj voľný program na štvrtok, a to splavovanie rieky Hron.

Každý rok sa snažíme priniesť niečo nové, aby účastníci, ktorí k nám chodia, mali vždy iný typ programu. Sme veľmi radi, že náš program „okorenili“ aj Zuzka Ničšáková – ZUMBA Gold pre seniorov, a tiež DJ LODY, ktorý po dlhšej dobe spestril program svojou diskotékou.

„Aj keď žijeme v nelichotivej dobe, napriek tomu musím skonštatovať, že seniori sú veľmi dôležitá cieľová skupina, ktorá chce aktívne žiť. Veľké poďakovanie patrí všetkým sponzorom a tiež BBSK, ktorý nám poskytol finančný grant. Táto aktivita bola spolufinancovaná aj medzinárodným projektom Erasmus plus - HEALTHY 50+ (2020-1-PL01-KA204-082141). Samozrejme, nemôžeme zabudnúť na domácu alma mater – Technickú univerzitu vo Zvolene, kde sa podpore seniorov venuje náležitá pozornosť.“

Erik Selecký, UTV

Foto: archív UTV

Link: <https://utv.tuzvo.sk/sk/post-pandemicka-olympiada-pre-studentov-utv-v-europe>

Jubilanti

Srdečne blahoželáme našim kolegyniam a kolegom, ktorí nedávno oslávili svoje životné jubileum:

Eva Vrťová	OIP Rekt
Ing. Monika Gondová	ABH
Ing. Anna Hazlingerová	Dek DF
Václavíková Anna	VTU
Ing. Mariana Krivošíková	RVU Rekt
Zlatica Ťapušíková	KAZMZ LF
prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka	KERLH LF
Mária Hromadíková	OIP Rekt
doc. Ing. Andrea Janáková Sujová, PhD.	KEMP DF
prof. Ing. Vladimír Kunca, PhD.	KAE FEE
Ing. Jana Miškovská	SLDK
Ing. Boris Lizoň	KNDV DF
doc. Mgr. art. Marián Ihring, ArtD.	KDNI DF
prof. Mgr. Elena Pivarčiová, PhD.	KVAT FT
Mária Koňariková	ŠJ
Ing. Miroslav Rusnák	ODT Rekt
doc. Mgr. Milan Koreň, PhD.	KPLZI LF
Marta Bahylová	ŠJ
Mgr. Lenka Malčeková	SLDK
doc. RNDr. Judita Kochjarová, CSc.	KF LF
Ing. Marta Scheerová	EO Rekt
prof. Ing. Jana Škvareninová, PhD.	KAE FEE
Miroslav Klesniak	KDT DF
doc. Ing. Eva Mračková, PhD.	KPO DF
Mária Malinová	SLDK
Ing. Vladimír Račko, PhD.	KND DF
doc. Ing. Helena Hybská, PhD.	KEI FEE
Anna Švecová	ŠD
Ing. Jaroslav Obr	CIT
Emília Chovanová	OIP Rekt
Peter Štefanides	OIP Rekt
Eva Drahoňová	EO Rekt
Milan Kučera	VDL
prof. RNDr. Ján Gáper, CSc.	KBVE FEE
prof. Ing. Jaroslav Kmeť, PhD.	KIOLK LF
Doc. Ing. Helena Čierna, PhD.	KVTMK FT
doc. Ing. Jozef Gáborík, CSc.	KNDV DF
prof. Ing. Mikuláš Siklienka, PhD.	KOD DF

**VŠETKÝM JUBILUJÚCIM SRDEČNE GRATULUJEME A ŽELÁME PREDOVŠETKÝM
VEĽA ZDRAVIA, ŠŤASTIA, POHODY A VEĽA ÚSPECHOV
V PRÁCI I V SÚKROMNOM ŽIVOTE.**